ORAS
Kiek debesuota, temperatūra apie 75°.
Saulė teka 6,32, leidžiasi 7:00.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLI Kaina 5c Chicago 8, Ill. Ketvirtadienis, Rugsėjo - September 16 d., 1954 m. Price 5c 218

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO
Midwest Inter. Library Center 5721 Cottage Grove Ave Gr.

JOHN F. DULLES ISSKUBEJO PAS ADENAUERI

MALENKOVAS SIEKIA SUOMIJOS SOCIALDEMOKRATŲ DRAUGYSTĖS

Skandinavija turinti būt taikaus sugyvenimo pavyzdžiu, kuris užkrėstų ir Vakarų Vokietiją

HELSINKIS, Suomija. — Vaino Leskinen dabartinis Suomijos vidaus reikalų ministeris ir ligšiolinis socialdemokratų partijos gen. sekretorius, grįžęs iš Maskvos, aprašo spaudoj naujųjų Kremliaus vadų pastangas susitaikinti su suomių socialdemokratais.

Dar netaip seniai tas pats Leskinen būdavo sovietų spaudos puolamas daugiau negu agrarų arba konservatorių partijų vadai. Kremlius Stalino laikais negalėjo pamiršti, kad suomių socialdemokratai likvidavo komunistų vado Leino, Hertos Kussinen vyrą, pokarinio vidaus reikalų ministerio planus susovietinti Suomiją iš vidaus, nepasisekus tai padaryti karais ir perversmais.

Leskinen svečiavosi Maskvoj

Dabar tas pats Leskinen, įeinąs į koalicinę vyriausybę, buvo pakviestas į darbininkų sporto šventę Maskvoj, buvo priimtas užsienio prekybos ministerio Mikojano ir kitų Kremliaus didikų. Jam buvo įrodinėjama, kad sovietų valdžia norinti geresnių santykių su suomių socialdemokratais, bent neblogesnių, kaip už santykius su Dr. Kekonen vadovaujamais agrarais. Suomių socialdemokratai turį taipgi sutikti, kad draugavimas su Amerika vedąs Suomiją į pavojus ir kad Amerika iš tų pavojų neišgelbės, kaip jau paaiškėjo netolimoj praeity.

Nuduoda darbininkų draugus

Maskvoj sovietų vadai stengėsi įkalbėti suomių socialdemokratų vadui, jog siekiant taikos visų pirma turi pasireikšti geresnis sugyvenimas tarp darbininkų politinių sąjūdžių. Tuo tarpu suomių socialdemokratai ligi šiol buvę patys didieji sugyvenimo su Sovietų Sąjunga priešininkai.

Roveliucija žygiuojanti

Sovietų vadai įtikinėjo, kad šiandien jie gali daryti didesnius posūkius santykiuose su užsieniu. Revoliucija žygiuojanti toliau, bet ji kaitaliojanti formas, kaip kad kaitalioja formą ir Vakarų kapitalizmas. Dvejopos, trejopos sorialinės sistemos galinčios puikiai sugyventi, bent iki tam tikro laiko, kalbėjo suomiui Maskvos gudragalviai.

Švedai tarpininkų vaidmeny

Kiek anksčiau, pavasarį, švedų užsienio reikalų ministeris Osten Unden išvyko atostogoms ne kur kitur, kaip į Maskvą. Šiandien Skandinavijos sostinėse tvirtinama, kad Unden paruošė kelią anglų darbo partijos delegacijai į Maskvą ir Peipingą ir kad jam tarpininkaujant Kremliaus naujieji valdovai pradėjo taikiais žodžiais šnekėti apie aršiuosius savo priešininkus suomių socialdemokratus, kuriems vadovaujant vyko laisvės karai 1939—1944 metais.

Maskvai parodžius savo sugebėjimą sugyventi su skandinavais ir anglais (ypač, jei rinkimus vėl laimėtų Attlee partija), ji tikisi sužlugdyti ir Adenauerio proamerikinę politiką, išeinančią iš įsitikinimo, kad "taikus sugyvenimas" yra patys pavojingiausi Kremliaus spąstai likusiam laisvajam pasauliui užvaldyti.

Pabėgęs parlamento atstovas priklausė Hitlerio jaunimui

Vėliau organizavo pronacišką draugiją "Pirmasis legionas"

STOCKHOLMAS. — Švedų dienraštis "Svenska Dagbladet" tvirtina, kad pabėgęs pas komunistus Vakarų Vokietijos parlamento narys (krikščionių demokratų) Schmidt-Wittmack buvo ir paliko nacionalistas, svajojąs apie Vokietijos didybės atkūrimą per draugystę su Sovietų Sąjunga.

Schmidt-Wittmack nacių laikais priklausęs Hitlerio jaunimui ir buvęs vienas iš jo vadovų. Dr. Otto, John, pabėgęs V. Vokietijos saugumo įstaigos viršininkas, buvęs visad liberališlas ir nusistatęs prieš nacius (1944 m. liepos 20 d. pučo prieš Hitlerį dalyvis). Bet to esą negalima pasakyti apie Schmidt-Wittmack.

Sugriuvus trečiajam reichui, Schmidt-Wittmack pasireiškė, organizuodamas slaptą ir įtakingą vokiečių nacionalistų organizaciją "Pirmasis legionas". Galimas dalykas, rašo minėtas švedų laikraštis, kad Wittmack pabėgo pas komunistus pagal "Legiono" nutarimą, sabotuoti Adenauerio proamerikinę politiką ir skinti kelią bismarkinių planų įgyvendinimui — sudaryti vokiečių-rusų aliansą prieš anglosaksus.

Prasidėjo derybos dėl Tunisijos autonomijos

Dalyvauja ir visiškos nepriklausomybės kovotojai

PARYŽIUS. — Tarp Prancūzijos vyriausybės ir naujai sudarytos Tunisijos valdžios atstovų Paryžiuj prasidėjo derybos apie įgyvendinimą autonomijos, pasiūlytos premiero Mendes-France.

Prancūzų delegacijai vadovauja Chritian Fouchet, Tunisijos ir Maroko reikalų ministeris. Tunisijiečių delegacijoj yra ir du atstovai, naujosios vyriausybės nariai iš Neo-Destour partijos, kovojančios už visišką nepriklausomybę.

Kinai nuteisė jankį kalėti visą amžių

Šnipinėjęs Amerikai

TOKIJAS. — Komunistinės Kinijos radijas Peipinge pranešė, kad amerikietis Hugh Redmond iš New Yorko nuteistas Šanghajuj už šnipinėjimą kalėti kol gyvens.

Kartu su juo nuteisti ir 7 kinai, tarp jų 2 moterys. Du kinai nuteisti mirti, kiti ilgomis kalėjimo bausmėmims.

H. Redmond, Amerikos prekybininkas, buvo suimtas 1951 metais. Į Kiniją jis atvyko 1946 metais.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

Washingtono, D. C., mokyklose, kurias lanko apie 98,000 mokinių, nuo šių mokslo metų pradžios nebetaikoma segregacija. Thompson pradžios mokyklos, kurią anksčiau lankė tik baltaodžių vaikai, mokinių grupė skaito užrašą, raginantį visus mokinius gražiai sugyventi.

Pasitraukė iš AEC Oppenheimer gynėjas

Atominės Energijos Komisijos narių vietoj Smyth paskirtas Chicagos universiteto prof. W. F. Libby

WASHINGTONAS, D. C. — Henry D. Smyth, vienas iš penkių Atominės Energijos Komisijos narių, įteikė prezidentui savo atsistatydinimą.

Prez. Eisenhoweris į jo vietą paskyrė pasaulinio garso mokslininką prof. Willard F. Libby, Chicagos universiteto profesorių.

Henry Smyth išbuvo AEC nariu 4 metus. Jis buvo pakviestas prez. Trumano 1950 m. rugpiūčio mėn. Prof. Smyth buvo vienintelis AEC narys, kuris gynė Dr. Oppenheimerį, pašalinus jį iš AEC patarėjų. Kiti keturi EAC nariai, remdamiesi specialios komisijos tyrinėjimo duomenimis, nubalsavo nebeprileisti Dr. Oppenheimerio, vadinamo atominės bombos tėvu, prie atominių ir kitų valstybinių paslapčių.

Henry Smyth mano grįžti profesorium į Princeton universitetą, kur darbuojasi ir pašalintasis iš EAC patarėjų Dr. Oppenheimer.

Indokinijos bėgliai grįžtą į Vietmintą

Komunistų propaganda duodanti gerus vaisius, rašo šveicarai

ZIURICHAS, Šveicarija. — Apie 60—80% indokinų, kurie paskelbus paliaubas atbėgo iš Šiaurinio Vietnamo į Hanoi ir Haiphongo miestus, dabar nori grįžti atgal, rašo šveicarų dienraštis "Neue Zuericher Zeitung".

Iš pradžių, komunizmo baugo pagauti, bėgo ir patys neturtingiausi kaimiečiai, apsikrovę ryšuliais ir verkiančiais vaikais vedini. Bet suplūdus į pabėgėlių centrus ir sutikus iš vienos pusės baisų vargą, iš kitos pusės laisvai dirbančius komunistų propagandistus, indokinai pradėjo persigalvoti ir dabar didžioji dalis prašosi gabenama atgal į savo gimtuosius kaimus.

Ligi šiol Saigoną Pietiniame Vietname pasiekė tik apie 50,000 indokinų, daugiausia katalikų, gyvenusių Hanoi srity, dabar užleistoj komunistams, ir karių. Iš pradžių prancūzų pareigūnai spėjo, kad į Pietinį Vietnamą atbėgs apie milijoną indokinų iš Šiaurinio Vietnamo ir padės laimėti antikomunistams ateinančiuose rinkimuose.

Vėliausios Žinios

• • •

— Pasitraukęs iš Atominės Energijos Komisijos narių Dr. Henry Smyth pareiškė, kad karui kilus Jungtinės Valstybės turi pakankamai atominių ir vandenilio bombų priešui nugalėti.

— Paleistieji iš kinų komunistų nelaisvės du Amerikos žurnalistai ir jarhtos kapitonas tvirtina, kad jie buvo pagauti neutraliuose vandenyse, bet norėdami išsigelbėti, jie melavo, jog buvo įplaukę į komunistų teritoriją. Juos iškalino pusantrų metų.

— Buvęs JAV ambasadorius Gvatemaloj John Peurofoy, suvaidinęs svarbų vaidmenį baigiant pilietinį karą antikomunistų sukilėlių naudai, paskirtas ambasadorium į Tailandą.

— Premiero Diem pašalintas Vietnamo armijos vadas gen. Hinh sutiko tremiamas išvažiuoti iš krašto. Tuo įtempimas tarp policijos ir kariuomenės atslūgo. Valstybės galva Bao Dai išvyko iš Prancūzų Rivieros į Saigoną dalyvauti krizės šalinime.

— Švedų sosto paveldėtojo 8 metų kronprinco Gustavo motina princesė Sibylia nuteista susisiekimo teismo $300 pabauda už nepaisymą raudonos šviesos, jai važiuojant automibiliu Oelando saloj.

— Ketvirtadienį Kaire prasidės anglų-egiptiečių derybos apie anglų kariuomenės atsitraukimą, remiantis sudaryta sutartim.

— Tautinės Kinijos žinių agentūra praneša, kad komunistai Amoy srity priešais nacionalistų valdomą Quemoy salą jau sutelkė 220,000 kariuomenės.

ŽYDAI MINĖJO 300 M. IMIGRACIJOS SUKAKTĮ

NEW YORKAS. — Šioj didžiojoj žydų kolonijoj, o taip pat visoj Amerikoj žydai paminėjo pirmuosius savo emigrantus, kurie, bėgdami nuo religinių persekiojimų Europoj, rado prieš 300 metų prieglobstį Jungtinėse Valstybėse.

Ispanijoj uždaryta baptistų bažnyčia

PASIDARIUSI "NELEGALIŲ PERKRIKŠTYJIMŲ" CENTRU

MADRIDAS, Ispanija. — Nežiūrint JAV ambasados spaudimo, Ispanijos vyriausybė neatšaukė policijos įsakymo uždaryti protestantų bažnyčią, priklausančią Southern Baptist Convention Jungtinėse Valstybėse.

Užsienio reikalų ministerija aiškina, kad minėtoji bažnyčia, turėdama tik 100 narių, neleistinomis priemonėmis plėtė savo veiklą tarp katalikų, stengiantis juos paversti baptistais, žadant ir net duodant medžiaginių gėrybių.

Protestantų vadai tai nuneigia. Jie aiškina, kad vis daugiau žmonių laisvu noru pereina pas juos. Pagal Ispanijos įstatymus, katalikų tikėjimas yra valstybinė religija. Protestantams draudžiama vesti propagandą ir atlikinėti apeigas už bažnyčios durų.

Dr. George Sadler, baptistų misijos sekretorius, bandysiąs tuo reikalu prieiti prie Ispanijos ambasadoriaus Washingtone Jose Maria Areilza ir prie savo valstybės sekretoriaus J. F. Dulles.

Keletas katalikų bažnyčių sulaikė bingo lošimus

Politikieriai pataikauja

NEW YORKAS. — Policijos departamentui raginant, kai kurios katalikų bažnyčios laikinai sustabdė bingo lošimus iš pinigų.

Didelis bingo priešininkas, policijos inspektoriaus pavaduotojas Louis Goldberg buvo pažemintas tarnyboj ir vėliau pats pasitraukė. Jis laikėsi veikiančių įstatymų ir neprimerkė akies, kaip kad daro pats policijos departamentas.

Bingo pasidarė ir rinkiminės kampanijos tema. Richard Balch, demokratų komiteto pirmininkas, užsipuolė respublikonų kandidatą į gubernatorius sen. Ives, kam ir jis pasisakęs esąs "me-too bingininkas". Demokratai, po jų ir respublikonai ban do patraukti balsuotojus, žadėdami legalizuoti bingo lošimus bažnyčių ir labdarybės tikslams.

JAV TURI SAVO PLANĄ VOKIETIJAI, JEI PRANCŪZAI VĖL PASIPRIEŠINTŲ

Tarptautiniuos santykiuos jaučiamas įtempimas

WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos valstybės sekretorius John Foster Dulles trečiadienio vakarą skubiai išvyko į Europą ieškoti vieno ar kito būdo neatidėliojant apginkluoti Vakarų Vokietiją.

J. F. Dulles išskrido tiesiai į Boną pas kanclerį Adenauerį, pas kurį prieš keletą dienų lankėsi Anglijos užsienio reikalų ministeris Anthony Eden ir paskelbė priėję vieningo nusistatymo dėl Vokietijos nepriklausomybės ir įsijungimo į Europos apsaugos sistemą.

Nemano vykti į Paryžių

Iš Bonos valstybės sekretorius vyks į Londoną. Ten jis susitiks su užsienio reikalų ministeriu Edenu, apvažinėjusiu Vakarų Europos sostines, derintis dėl naujo anglų plano sukurti Europos gynybos aliansą, Prancūzijai pasmerkus senąjį, pačių prancūzų (Rene Pleven) išdirbtą EDC apsigynimo planą.

Sekr. Dulles, aplenkdamas Paryžių, demonstratyviai parodys savo nepasitenkinimą Mendes vyriausybe, nieko nedariusia, kad parlamentas patvirtintų EDC sutartį.

Skirtingi žygiai

Galimas dalykas, kad Dulles kelionę į Europą paskubino Edeno keliavimas po Europos sostines, siūlant priimti anglų planą, kuris ne visiškai sutampa su JAV nusistatymu.

Prieš pradedant Edenui keliauti, iš Washingtono buvo paskelbta, kad JAV pageidauja NATO konferencijos, kurioj būtų nutartas būdas, kaip apginkluoti Vokietiją. Anglai pasiūlė 9 valstybių konferenciją Londone.

Iškilo Briuselio paktas

Iš Edeno pareiškimų paaiškėjo, kad jis siūlo įtraukti Vokietiją į Briuselio savitarpinės pagalbos paktą, kuri 1948 metais sudarė Anglija, Prancūzija, Olandija, Belgija ir Luksemburgas. Pagal šį naują anglų planą, prie Briuselio pakto reikėtų pritraukti dar Vokietiją ir Italiją, ir taip atsirastų 7 šalių Europos gynybos bendruomenė, bet be bendros armijos, kaip kad buvo numatyta senajame EDC šešių valstybių plane (be Anglijos).

Laukia Prancūzijos pasisakymo

Jei šiam planui pritars Prancūzija, tuo turės pasitenkinti ir Jungtinės Valstybės. Bet prancūzams atmetus ir šį anglų projektą, JAV turi būti pasiruošusios ginkluoti Vokietija vien tik kaip JAV ir Anglijos sąjungininkę. Tuo reikalu ir bus išskubėjęs Dulles pas Adenauerį.

Laimėjo McCarthy priešininkai

MADISON. — Respublikonų kandidatų rinkimuose į valstybės sekretorius laimėjo Fred Zimmerman, 74 metų, buvęs Wisconsino gubernatorium ir 10 kartu išrinktas į valstybės sekretorius.

Zimmerman laimėjo be respublikonų komiteto palaiminimo. Komitetas jo nerėmė dėl sen. McCarthy kritikavimo.

Preleminarinuose rinkimuose pralaimėjo ir Sauk apskrities prokuroras Harlan Kelley, kandidatavęs į tą pačią vietą. H. Kelley buvo žinomas McCarthy šalininkas. Jis norėjo iškelti bylą "Joe must go" organizatoriui redaktoriui Gore už tariamas peticijų suklastavimus, renkant parašus pašalinti McCarthy iš Senato. Į Kelley vietą nominuotas advokatas aJmes Seering.

Svarsto pabėgėlių apsaugos sutartį

Komisija ruošia projektą įteikti Jungtinėms Tautoms

NEW YORKAS. — Atstovai iš 26 valstybių pradėjo svarstyti projektą konvencijos, kuria būtų garantuojamos bent pagrindinės juridinės, ekonominės ir socialinės teisės žmonėms be pilietybės, tai yra pabėgėliams.

Komisija dviejų savaičių laikotarpy paruoš ir įteiks konvencijos projektą Jungtinėms Tautoms. JT gen. sekretorius, atidarydamas minėtos komisijos posėdžius, išreiškė viltį, kad artimiausioj ateity Jungtinių Tautų pastangos suteikti pabėgėliams ir be pilietybių žmonėms apsaugą, duos savo vaisius.

Pirmininku svarstyti pabėgėlių apsaugos konvenciją išrinktas Danijos atstovas Knud Larsen.

Komikų leidėjas pajuto boikotą

Žada nebeleisti baisybių literatūros jaunuomenei

NEW YORKAS. — William Gaines, Entertaining Comics Group leidyklos savininkas, pasižadėjo atitraukti iš apyvartos trejetą komikų knygų su baisenybėmis.

Tai jis daro ne iš įsitikinimo, kad savo kriminaline literatūra daro moralinės žalos Amerikos jaunuomenei. Senato komitete jis įrodinėjo, kad komikų skaitymas neturįs nieka bendra su nusikaltimų didėjimu jaunuomenės tarpe.

Bet jis vis tik jaučiąs, kad tėvai ir bažnyčios vis daugiau boikotuoją tokias knygas. Norėdamas jiems įtikti, jis ir atitraukiąs tris pačias šiurpulingiausias knygas, kurių bendras tiražas yra 800,000. Mr. Gaines pripažino, kad daugis platintojų atsisako tokias komikų knygas toliau pardavinėti.

Paleido pagrobtus tris amerikiečius

HONG KONGAS. — Komunistinė Kinija pranešė, kad ji "deportavo" 3 amerikiečius, kuriuos komunistų sargyblaiviai pagrobė prieš metus laiko, jiems plaukiant jachta atviruose Hong Kongo vandenyse.

Paleistieji yra: Richard Applegate, 37 metų, iš Medford, Ore., NBC radijo korespondentas Hong Konge; Donald Dixon, 25 metų, iš New Yorko, INS korespondentas, ir jūrų kapitonas Benjamin Krasner iš Brooklyno.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. — CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET — CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.
4038 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT — CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

Moving — Moving

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.
Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS
3222-24-26 So. Halsted Str. — VIctory 2-4226
Įmonė atidaryta. Pirm., Ketv. 9-9:30 Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdraustl iki $10,000.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue — Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų $19.95 ir brangesnių.

IŠPARDAVIMAS

Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD — Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAFAYETTE 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadieni 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų. Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

SHULMISTRAS & CO.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
AT 3-6300
ARCHER CURRENCY EXCHANGE

TRUMPAI

* * *

— **Edvardas Šulaitis**, kuris ne taip seniai praleido atostogas Chicagoje, rašo, kad šiuo metu vėl gyvenąs Fort Lewis, Wash., kareivinėse ir dalyvaująs Universal-International filmo "To Hell and Back" gaminime, kuris vyksta Yakima Firing Center dykumoje. Filmo pastatyme jis dalyvauja su 44 div. 123 pėst. pulko 2 batalionu. Jis rašo: "Mūsų darbas nebus labai sudėtingas, daugiausia teks vaizduoti masines scenas, pradedant to filmo herojaus Audie Murphy pradinių apmokymu ir baigiant jo atmintinų kautynių pavaizdavimu Vokietijoje ir Italijoje. Svarbiausią vaidmenį atliks pats Audie Murphy, daugiausia medalių gavęs kareivis JAV istorijoje. Fotografavimas užtruks 3 savaites, dirbant 6 dienas per savaitę po 10 valandų kasdien". Šulaitis žada ateityje pasidalyti įspūdžiais iš savo dalyvavimo filmo pastatyme su "Naujienų" skaitytojais.

—**"Šviesos" Sambūris** yra įvedęs čia Lietuvos istorijos radijo valandėlę, kuriai vadovauja istorikė Dr. V. Sruogienė. Paskaitos skaitomos sekmadieniais per Margučio radiją.

— **Visuomeninių Studijų Būrelio** seminaras įvyks š. m. rugs. 19 d. Hollywood svetainėje. Būrelio nariai ir visi Akademinio Skautų Sąjūdžio nariai kviečiami atsilankyti. Pradžia 12 val. (L. S.)

— **Vita Valikonis, E. Urbikas, P. Berbas, U. Šlajus** lanko Englewood Evening School, 6201 Stewart Ave.

— **J. Janušaitis**, turįs maisto gaminių krautuvę 18 gatvėj netoli Halsted, sėmingai verčiasi.

— **Vyrų Choras** Chicagoj, kuris nesiekia jokio uždarbio iš savo dainavimų, bet dirba tiktai tautinį darbą, daro kartą per savaitę repeticijas Marquette Parke, 2548 W. 69th St. Tenorai mokosi trečiadieniais, o bosai su baritonais — penktadieniais, 7:30 v. v. Choras pageidauja naujų dainininkų, kurie gali kreiptis tomis dienomis. Pradedamas ruošti naujas dainų repertuaras.

* * *

— **I. Mankienė**, Kanados Lietuvių Moterų Bendruomenės pirmininkė, deda daug pastangų, kad spalio 2 d. Toronte įvykstąs Chicagos "Pirmyn" Choro operos "Laimos" pastatymas gerai pavyktų. Čikagiečiams ji bus pakartota Sokolų salėje spalio 10 d.

— **Jono Lenktaičio** spaustuvę "Patria" Stamforde skaudžiai palietė rytinius Amerikos pakraščius nusiaubęs uraganas. Įsiveržęs į patalpas vanduo apsėmė mašinas ir sunaikino popieriaus atsargas.

— **Jonas Juodis**, 664 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y., baigė susirašinėjimo būdu LaSalle universitete Chicagoje buhalterijos kursą, gaudamas diplomą. Jis anksčiau yra baigęs Prekybos Institutą Klaipėdoje, o į JAV atvykęs 1949 m. Iki šiol dirba fabrike.

Šaltimiero piknikas

Ateinantį sekmadienį, rugsėjo 19 d., Willow West Parke, Willow Springs, Illinois, įvyks Šaltimiero šienapiūtė. Programoj dalyvaus Broliai Saboniai, Irena Protytė, Mary Banky, Jonas Peredna, Jonas Avelis ir kiti. Pikniką galima pasiekti autobusais, pradedančiais važiuoti 11 val. ryto.

Kaip atsimename, Šaltimieras ruošė vieną pikniką šią vasarą, bet artimi žmonės, su kuriais jis ilgus metus taip nuoširdžiai bendradarbiavo, paskutiniu momentu tada jam koją pakišo. Reikia manyti, kad šį kartą viskas praeis laimingai.

Kas NAUJIENŲ nėra lietęs
Dar ne pilnai apsišvietęs,
O NAUJIENŲ tiesos žodis
tikro kelio jiems parodo.

Pokalbis su išraiška
(Vietoj feljetono)

Kokia dabar kalba: fe-fe-fe — žodžius kaip iš kulkosvaidžio beria stakanovietiškai. Kad nors senieji amerikonai, įpratę gyvenimo runktynėse skubėti taip kalbėtų, nebūtų taip pikta, bet štai, prašau, — mūsų naujakuriai!

Vis dėlto pasitaiko ir rimtų pokalbių išgirsti. Požėlos ir Angelo šermenyse Ridiko koplyčioje nuo pradžios iki galo išklausiau senų žmonių pokalbio su išraiška ir atodūsiais:

— Požela "macnas" buvo ristikas. Gazėtose skaičiau, kad nesenas, 60 metų, gimęs 1983 m. prie Šiaulių ir Sibire buvęs.

— Šiauliai yra dideli, kūmute. Iš kokio gi krašto jis buvo?

— Gal būt, iš miesto, kūmute. Bet kam tą žmogų, tokį gražų, inteligentišką, paguldė šalia šito Angelo, kuris visiškai nepanašus į žmogų ir dar prancūzas...

— Taigi, taigi, ir aš stebiuosi. Bet, sako, prancūzas pinigų turėjęs ant pasilaidojimo.

— E, iš kur jie turės, negi kasdien ritosi. Mano vyras ne mažą "pėdę" parsineša, ir tai galo su galu negalima sudurti — tokia brangybė...

— Ale jo žmona gerai padarė, kad prašė gėlių nesiųsti. Vietoj gėlių — paaukoti vėžio ligai tyrinėti.

— Ką čia tyrinėsi, kad jau ant grabo lentos guli, kūmute.

— Taigi, taigi, neklausė žmonės, net trylika vainikų atsiuntė.

Vyt. Visgirtas

A. ENDZIULIS IŠVYKO GYDYTIS

Negalėdamas namie pasigelbėti, o draugijoms baigus ir pašalpas mokėti, žmonių patariamas, nuvykau rugs. 10 d. gydytis į Hot Springs, Ark. Pradėjau maudytis, atrodo, kad mano kūnas pasidarė miklesnis. Namie, Chicagoje, jau 8 mėnesiai, kaip nesijaučiau geriau.

Ta pačia proga noriu padėkoti tiems, kurie mane lankė. Tai p.p. Urbonai, Barniškiai, Punškai, Miškinai, Tarvydai, Viskantai, Miščikaitis, Stanaitis, Vuosaitis, Dvaronis ir daug kitų. Kartu gaila, kad iš daug artimesnių nepatiri širdies.

Antanas Endziulis

Vienintėlis veikalas apie senuosius lietuviškus raštus yra prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuvišų Knygų Istorija". Ją turėtų perskaityti kiekvienas lietuviškos knygos mylėtojas. Knyga turi 207 puslapius, o jos kaina: $3.00 (kietais viršeliais) ir $2.50 (minkštais viršeliais).

Užsakymus adresuokite:
NAUJIENOS, 1739 So. Halsted, Chicago 8, Ill.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

Liet. Gailestingųjų seserų sąjunga šaukia narių susirinkimą, kuris įvyks rugsėjo mėn. 17 d., 6:30 val. vakare Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visos narės prašomos dalyvauti.

—Valdyba.

Chicagos Liet. Suv. Draugijos choro žiniai: prašome visų choristų dalyvauti choro repeticijoje rugsėjo 17 dieną, penktadienį. Pradėsim ruoštis draugijos metiniam parengimui.

—V. Ufara, choro pirm.

Liūdnos Mirties Sukaktuvės
a. ✚ a.

ANNA ADELĖ RAMANAUSKAITĖ
Persiskyrė su šiuo pasauliu 1944 m. rugsėjo 12 dieną, sulaukusi 18 metų amž. Gimusi St. Charles, Ill.

VALORA GLEMŽA
(pagal tėvus Ramanauskaitė)
Persiskyrė su šiuo pasauliu 1949 m. rugsėjo 30 dieną, sulaukusi 29 metų amž. Gimusi St. Charles, Ill.

Paliko dideliame nuliūdime: motina Emilija Ramanauskienė, pagal tėvus Janiunaitė (kilusi iš Rokiškio apskr., Pandelio parap., Vozgučių kaimo); tėvas Walter Ramanauskas; vyras ir švogeris Albert Glemža, sūnus Grigoriukas; pusseserės: Eugenia Baltušienė ir šeima, Amelia Levickas ir jos šeima; dėdė Kazys Janiunas su šeima ir teta Elzbieta Sokas su šeima, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Liūdnai atminčiai mūsų mylimų dukterų bus laikomos šv. Mišios šv. Petro bažnyčioje, St. Charles, Ill., 1954 metų rugsėjo mėn. 18 dieną, šeštadienį, 8:00 valandą ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas ir pasimelsti už mūsų dukreles.

Mes Jūsų, mūsų Brangiausios dukrelės, niekuomet neužmiršime savo maldomis. Jūs pas mus, dukrelės, jau nebesugrįšite, bet mes anksčiau ar vėliau pas Jus nueisime. Laukit mūsų ateinant.

Nuliūdę lieka:
Motina, Tėvas, Sūnus, Vyras, Pusseserės ir Giminės.

PETRAS SNARSKIS
610 East 88th St. Tel. TRiangle 4-9291

Mirė 1954 m. rugsėjo 14 d., 4:00 val. po pietų, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Vilniaus redybėje, Švenčionių apskrityje, Tverečių parapijoje, Didžiasalos kaime. Amerikoje išgyveno 40 metų.

Paliko nuliūdę: žmona Anastazija, pagal tėvus Mažeikaitė; 2 dukterys: Teresė ir Adelė, dėdė Jurgis Saplys ir jo šeima, Detroit, Mich., ir jo sūnus kun. Stanislovas Saplys iš Thompson, Conn.; pusbrolis Vincentas Pundis, Binghamton, N. Y.; pusseserė Lucia Giriotienė, sesers sūnūs: Vytautas ir Stanislovas Gaižučiai ir jų šeimos; uošvienė Uršulė Mažeikienė, švogeris Kazimieras Mažeika ir jo šeima; švogerka Elena Fadner ir šeima; kiti giminės, draugai bei pažįstami. Lietuvoje liko 2 seserys ir kiti giminės.

Priklausė šv. Vardo Draugijai, buvo garbės narys šv. Pranciškaus seserų vienuolyno ir garbės narys Tėvų Jezuitų; priklausė SLA 63 kuopai ir 9-to Wardo Lietuvių Demokratų Klubui.

Kūnas pašarvotas John Zimmerman koplyčioje, 9108 So. Cottage Grove Avenue.

Šeštadienį, rugsėjo 18 dieną, 9:00 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. Juozapo (South Chicago) parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Petro Snarskio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Žmona, Dukterys, Dėdė, Pusbroliai,
Pusseserė, Uošvienė ir kiti Giminės.

Laidotuvių direktorius John Zimmerman. Tel.: TRiangle 4-1221.

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. — RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 — TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD — Phone: OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. — Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. — TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET — Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. — Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. — Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. — Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET — Phone: SEeley 3-5711

Vytautas Rymantas

Apie didelės kolonijos "mažus" dalykus

LAIŠKAS IŠ CLEVELANDO, OHIO

Po JAV lietuvių sostinės Čikagos ir New Yorko, be abejo, iš eilės rikiuojasi Clevelando lietuvių kolonija. Lietuvių skaičiaus atžvilgiu, ypač senųjų ateivių, tą garbę, galimas dalykas, iš Clevelando paveržia Bostonas. Bet ne vien tik skaičius lemia lietuviškos kolonijos pirmenybę prieš kitas tokias kolonijas.

Gal bus neapsirikta pasakius, kad Bostono lietuvių koloniją, palyginus su Clevelando, kiek primintų palyginimą praeities su dabartimi. Neginčysiu Bostono kolonijos vaidmens praeityje ir tam tikrais atvejais šiandien. Tai sena lietuvių kolonija.

Tačiau Clevelandas yra taip pat sena, bet kartu ir nauja, vis auganti kolonija. Ypač tas jos augimas pasireiškė su naujųjų ateivių atvykimu. Dar ir dabar naujųjų ateivių Clevelandan persikelia iš kitų miestų, bejieškant geresnių įsikūrimo sąlygų. Dėka gausios ir įvairios pramonės ir aukštesnių atlyginimų, nei daug kur kitur, Clevelande ekonominės sąlygos įsikurimui ir gyvenimui yra vienos iš geresnių visose JAV. Gana didelis procentas naujųjų ateivių per tuos 3-5 metus jau spėjo įsigyti nuosavus namus ir kitokių nuosavybių. Kai kitur naujai atvykusieji jau patyrė kelis atleidimus iš darbų, tai Clevelande daugelis be pertraukos tebedirba nuo pat atvykimo.

Tiesa, šiuo metu ir čia darbai yra kiek sumažėję. Yra atleistų iš darboviečių ir tebejieškančių naujų darbų. Bet vis dėlto nedarbo problema nėra tokia aštri, geriau sakant, ne tiek aktuali, negu daugelyje kitų Amerikos miestų. Tatai patvirtina ir oficialūs leidiniai.

Bet koloniją pirmaujančia prieš kitas padaro ne vien tik lietuvių skaičius ir jų ekonomijos pajėgumas. Kolonijos garsą lemia jos vaidmuo visoje Amerikos lietuvių išeivijoj, kiek ji tai pasireiškia.

Kokiu atgarsiu pasižymi Clevelandas? Kad Clevelandui vis daugiau dėmesio skiriama rodo ir tas, jog pastaraisiais metais čia, o ne kitur įvyko visa eilė svarbių lietuviškų organizacijų suvažiavimų. Clevelandas yra naujai atvykusių profesionalų—gydytojų inžinierių įsikūrimo tam tikru centru. Visose Jungtinėse Amerikos Valstybėse tik Illinois šteite, su centru Čikagoje ir Ohio šteite, su centru Clevelande naujai atvykusieji lietuviai gydytojai rado tokias palankias sąlygas prasimušti savo profesijos darban. Užtat ten ir daugiausia profesionalų lietuvių gydytojų ir apsigyveno. Clevelande, bendrai visame Ohio šteite yra įsikūrę ir dirba savo profesijoje apie 30 naujai atvykusių lietuvių gydytojų. Be to, visa eilė inžinierių ir kitų specialistų dirba savo specialybėse. Tai nemenkas faktorius lietuvių kolonijoj, nes nuo jo daug pareina pačios kolonijos garsas tiek visoje JAV išeivijoje, tiek ir amerikiečių akyse.

Pirmasis naujasis ateivis gydytojas savo profesijos darban Clevelande prasiskynė sau kelią Dr. Abraitis, o iš moterų pačios pirmosios, ir gal būt vienos iš pirmųjų visoje JAV — Dr. D. Kesiūnaitė ir Dr. Miknevičienė.

Iš paviršiaus atrodo, kad visos JAV lietuvių kolonijos yra labai panašios. Tik vienos didesnės, kitos mažesnės, vienos veiklesnės, geriau organizuotos, kitos ne taip. Bet arčiau susipažinus, galima įžiūrėti kiekvienos lietuvių kolonijos savitą veidą, kuris pareina nuo vietos lietuvių sugyvenimo, nuo jų veiklumo, nuo to, kokių pažiūrų ar be pažiūrų lietuviai susikoncentravę ar jų centrai veikia, kaip jie tarpusavyje sugyvena ir t.t.

Clevelandas yra viena iš veiklųjų kolonijų. Kai kuriais atžvilgiais ji savo veikla bando duoti takto net kitoms kolonijoms pav. Amerikos Lietuvių Bendruomenės susiorganizavime.

Bet savo veikloje, savo kasdieniniame gyvenime Clevelando lietuvių kolonija neišvengia ir tų neigiamybių, kurios yra būdingos lietuvių išeivijoj. Emigracinis vėžys ir čia tarpais gerokai pasiautėja. Tarpusavio lietuvių sugyvenime ir čia labai dažnai pasigendama ne tik mūsų tautinio lietuviškojo, bet bendrai ir krikščioniškojo, net paprasčiausio žmogiškojo, solidarumo, nors garsiai mėgstama pašūkauti apie patriotizmą, lietuvybės išlaikymą ar Kristaus Mokslo įgyvendinimą.

Būdingu pavyzdžiu kaip kartais gražūs žodžiai ir šūkavimai lieka be reikšmės, o gyvenimas nueina savo, visai priešingu tiems žodžiams keliu, galima nurodyti šį mažą įvykį. Neseniai čia ištekėjo naujojo ateivio, žinomo pedagogo Igno Malinausko duktė. Ištekėjo už svetimtaučio jaunuolio. Šio fakto gal ir nevertėtų minėti spaudoje, jei tai būtų paprastų tėvų duktė, sukūrusi nelietuvišką šeimą, kokių čia ir daugiau pasitaiko.

Bet Ignas Malinauskas priklauso prie vadovaujančių žmonių, kuris dažna proga savo žodžiais nurodinėjo tautiečiams išeivijoj kelius, kuris itin pabrėždavo lietuvybės išlaikymo būtinumą, kuris kitų protuose ir širdyse stengėsi įžiebti meilę lietuvių kalbai ir lietuviškų šeimų kūrimo būtinumą. Savo žodžiais I. Malinauskas gal paskatino kaiką, deja, tik nepaveikė savo dukters. Jos sukurtoje nelietuviškoje šeimoje iš pirmos dienos lietuvių kalba yra išguita.

Šis faktas čia nurodytas ne įskaudinimui p. Malinauskui, tenepamano jis taip. Tragedija pati savaime įskaudina paliestuosius. Čia yra ne tik Igno Malinausko (kuris neabejotinai yra lietuvis patriotas) kaip tėvo tragedija. Dar daugiau. Tai yra visų išeivių lietuvių, ypač naujųjų ateivių tragedija. Tai gyva pamoka, kad lietuvybės išlaikymui vien tik gražių žodžių neužtenka. Žodžius turi lydėti didelės pastangos jų įgyvendinimui.

Taigi, toli gražu, neužtenka gražių šūkių. Kas gražius šūkius mėgsta skelbti, kas gyvenimą nori formuoti pagal tam tikrus idealus bei aukštus principus, iš to visų pirma tenka reikalauti pavyzdžio be priekaištų.

Kita vertus, negalime pasikliauti, kad lietuvybės išlaikymo fronte viskas jau padaryta. Negalima neigti lietuviškų mokyklų, organizacijų, naujai kuriamos AL Bendruomenės reikšmės lietuvybės išlaikymui. Bet ir nereikia jų pervertinti, kad jau viskas šiam tikslui padaryta. Išeivijoj lietuvybei pavojai yra dideli. Ir jie graso individualiai kiekvienam tautiečiui.

Nutautėjimo "katile" tirpsta ne tik priaugančioji mūsų karta. Savotiškai tirpsta ir tam tikra dalis Lietuvoje subrendusių ir išsimokslinusių naujųjų ateivių. Tirpsta ne tik nutautėjimo, sakyčiau, lietuviško charakterio praradimo atžvilgiu. Vis tai dėka to nelemto emigracinio vėžio, kuris ir Clevelande turi neblogą piūtį. Bet apie tai gal kitą kartą.

---

*Chicagiečiams susisiekimo nelaimės kiekvienais metais kainuoja $40,000,000. Kiekvienos nelaimės metu jūs užmokate savo dalį. Padėkite sumažinti tą milžinišką sumą, įstojant į "Crusade for Traffic Safety".

LIETUVIŲ TEATRAS

Henriko Kačinsko vaidyba

Čikagiečių lietuvių retas kuris yra matęs Henriką Kačinską vaidinant scenoje. Daugiausia jį tik girdėjo deklamuojant mūsų dailiosios literatūros kūrinius vakaruose bei per radiją. Tačiau vaidinant su grimu, kostiumuotą kuriame nors veikale maža kas tematė. Ypač neseniai į šį kraštą atvykę naujakuriai pasiilgo šio mūsų didžiojo aktoriaus vaidybos.

Henrikas Kačinskas yra sukūręs visą eilę nemirštamų personažų, kurių lietuvių autorių veikaluose bene ryškiausi — Strazdelis ir Vincas Kudirka. Komedijoje "Naujuosiuose žmonėse" dar ir Lietuvoje H. Kačinskas yra vaidinęs Grafo rolę. Ir ateinančiame šio veikalo spektaklyje spalio 3 d. H. Kačinskas vaidins senąjį Grafą, lyg ir pabrėždamas, jog iš laisvos Lietuvos laikų aktorių jis išsiskyrė savo talentu nelyginant grafas iš pilkos minios, ir tebeina visu ūgiu iškilęs taip pat ir mūsų tremties scenoje.

a.m.

Balfo metinis susirinkimas

Balfo Chicagos Aps. Valdyba rugsėjo 18 d. 7 val. 30 min. vakare Vyčių salėje, 2451 W. 47 St., šaukia metinį Chicagos Balfo narių ir rėmėjų susirinkimą.

Darbotvarkė: valdybos pranešimas, revizijos komisijos pranešimas, valdybos rinkimai, revizijos komisijos rinkimai, klausimai ir sumanymai.

Visus Chicagoje gyvenančius Balfo narius ir rėmėjus maloniai prašome susirinkime dalyvauti.

Balfo Chicagos Aps.
Valdyba

Budriko radijo programa

Gražios lietuviškos dainos ir muzika šį vakarą skambės Budriko radijo programoje nuo 6 iki 7 val. iš stoties WHFC, 1450 kil. Taipgi bus pranešta, kas laimėjo muzikos ir dainų atspėjimo kontestą. Būtinai pasiklausykite.

Šias programas leidžia Juozo Budriko namų rakandų, televizijų ir auksinių daiktų krautuvė Chicagoje, 3241 S. Halsted St.

B. C.

Brooklyn, N. Y.

Į "P. Montvilos" "Naujienose" tilpusį, iš rugsėjo 3 d. rašinį apie Brooklyno siuvėjus, ruošiau atsakymą. Ruošiant atsakymą paaiškėjo, kad tas rašinys buvo ne P. Montvilo pagamintas, o tiktai tam tikrų žmonių prašant jo pasirašytas.

Pats P. Montvila tai prisipažino rugsėjo 5 d., paaiškindamas, kad jis su tuo rašiniu nevisai sutinka. Tad mano atsakymas jam atpuola ir manau reikalas baigtas.

—J. Glaveskas

Pigųjį knygų mėnesį nuo rugsėjo 1 iki 30 d. paskelbė leidykla Gabija. Per šį mėnesį, knygas išrašant tiesiog iš leidyklos, jos gaunamos su 25% iki 70% nuolaida. Atpigintų knygų sąrašas gaunamas leidykloje, parašius šiuo adresu: Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

MAYWOOD CAR WASH—$1.50
(No extra charge for white-walls)
2 Conveyors for fast, efficient service
(No brushes used on car finish)
Polishing - Waxing. Reasonable Rates
Open daily 8 a. m. to 5 p. m.
Sundays 8 a. m. to 2:30 p. m.
20th and St. Charles Road
Maywood, Ill. FIllmore 3-0099

SUSTINGĘ SĄNARIAI

Sutinusiems ir paraudusiems kelių, pirštų, kojų, pečių, nugarkaulio arba geliančių sustingusių raumenų skausmui sumažinti vartokit naują skiedinį PENA-HEAT. Pas savo vaistininką galit gauti ąsotėlį tik už $1.50 arba kreipkitės į STAR PHARMACAL Co., 957 No. Ashland, Chicago 22, Ill.

TELEVIZIJOS
RADIJO APARATAI
ELEKTROS REIKMENYS
VĖDINTUVAI - VĖSINTUVAI
TV BEI RADIJO LEMPOS
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.
DAINA TELEVISION
sales - service
3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

REFRIGERATION
REPAIR SERVICE
ALL MAKES & MODELS
ALL WORK GUARANTEED
— Same Day Service —
VIrginia 7-3972
REliance 5-6065

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
1841 So. California Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Telef.: ROckwell 2-2282

FRESH MEAT AND CHICKEN DAILY
Complete assortment of
SMOKED MEATS • FRESH EGGS
Free 1 pound Oleomargarine WITH THIS AD.
Ideal Meat Market
1927 So. Blue Island Ave.
CA 6-3166

RUMSEY BUILDERS
Patyrę naujų namų ir garažų statytojai.
Atlieka įvairios rūšies namų naujinimo darbus.
KAINOS PRIEINAMOS
ĮKAINAVIMAI ATLIEKAMI VELTUI
Telefonuokite:
BENSENVILLE 1544

BUILT RITE CHIMNEY SERVICE
Chimneys Completely Reconstructed and Repaired.
GUTTER DOWNSPOUTS, SHINGLES
FLAT ROOFS - SIDINGS
ROOFING OF ALL TYPE
Work done by experienced workmen.
FREE ESTIMATES
BE 7-0706
FRANK J. ROLL

Phone VI 7-0621
WORK GUARANTEED
DEPENDABLE REFRIGERATION CO.
Installation, maintenance contracts, parts and service.
Commercial — Industrial Only
2642 W. 36th Street
24 HOUR SERVICE
Ask for JOHN BECK
BRING AD FOR DISCOUNT

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

ALFRED BARTOSIK
GENERAL CONTRACTOR
Specialize in
RE-INFORCED BEAUTY STONE VENEER FRONT
Bonded — Insured
Call
TAYLOR 9-3854

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
3%
2555 West 47th Str.
CHICAGO 32, ILL.
LAF. 5-1083
B.R. PIETKIEWICZ PRES.

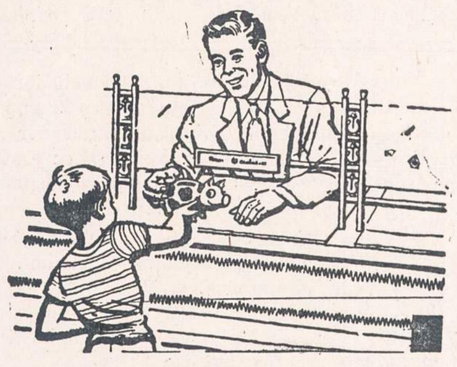

WELCOME, SAVER!

Smulkūs ir stambūs taupytojai vienodai prašomi atsilankyti prie mūsų langelio. Jūs galite pasirinkti taupymo sistemą ir visada rasite draugiškus žmones, pasiruošiusius jums patarnauti. Santaupos apdraustos iki $10,000. Didelė dividendai mokami 2 kartus į metus.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILLINOIS
Telef.: HAymarket 1-2028
Valandos: Pirmad., antrad. ir penktad. nuo 9 ryto iki 4 val. vak. Ketvirtad. nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiad. uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 valandos po pietų.

Skonis kuris Milijonus UŽTIKRINO
"Gaminti puikesnes degtines... gaminti jas skanesnes"
... Tai Seagram laikysena nuo 1857 metų.
Kadangi Seagram's niekuomet neišleido iš akiračio šį tikslą, tai šiandien, 7 Crown skonis pirmauja pas milijonus! Bandykite 7 Crown "neat" arba ant ledo! Skonis, kuris užtikrino milijonus... užtikrins jus!
Tark Seagram's ir būsi UŽTIKRINTAS
Seagram-Distillers Corporation, New York City. Blended Whiskey. 86.8 Proof. 65% Grain Neutral Spirits.

30 METU SUKAKTIS

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Šia proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradedant Liepos-July 1 diena, apdovanos puikia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytoją ir kiekvieną seną taupytoją, padidinusį savo indėlius.. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikietą, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų: 25 Rogers Silver setų 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių stainless steel setų 6 asmenims.

Chicago Savings per 30 metų finansinio gyvenimo visada išmokėjo taupytojams pilną taupomą sumą, mokėdama aukštesnį dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. Už praeitus šešis mėnesius mes ir vėl išmokėjome 3% (3% per annum).

Chicago Savings kviečia lietuvius pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugaus ir pelningo patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indėlių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki $10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsinešite savo banko knygutę.

Šios įstaigos puikiai įrengtoj raštinėj teikiami sekantieji patarnavimai:

1.—Apdraustas taupymas
2.—Pirmų morgičių paskolos
3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų
4.—Christmas Club Savings
5.—Vacation Savings Club
6.—Duodami Travelers Checks
7.—Notary Public
8.—American Express Money Orderiai,

Be to, kiekvienas taupytojas dar gali išsimainyti čekius, apmokėti gazo bei elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

JOHN PAKEL, Prezidentas
CHICAGO SAVINGS and LOAN ASS'N
6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Tmis mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Europos Taryba

Tai buvo 1949 m. Į Strasburgo miestą suvažiavo įvairių vakarų Europos valstybių diplomatai. Valdinėse įstaigose, krautuvėse ir privačiuose namuose plėvesavo žalios Europos sąjūdžio vėliavos. Rinkosi žmonių minios, kurios su didžiausiu entuziazmu sutiko kiekvieną iš kitos valstybės atvykstantį atstovą.

Ir tų atstovų susirinko gerokas būrys. Jų tarpe buvo Winston Churchill, kuris tuo laiku ėjo Anglijos parlamente opozicijos vado pareigas (valdžia dar tebebuvo darbiečių rankose), Belgijos užsienio reikalų ministeris Spaak, prancūzų Reynaud ir daug kitų įžymybių. Susirinko jie į Strasburgą tam, kad galėtų sukurti vadinamąją Europos Tarybą, kuri laikui bėgant turėjo apjungti vakarų Europos valstybes.

Pirmininku buvo išrinktas Spaak, vienas labiausiai pasižymėjusių diplomatų ir Belgijos socialistų vadas. Savo kalboje jis pabrėžė, jog Europos Taryba turės padėti pagrindą Jungtinėms Europos Valstybėms.

Kilo didžiausios ovacijos. Tiek susirinkusieji atstovai, tiek to susirinkimo stebėtojai norėjo tikėti, kad Europos sąjūdžiui dirva yra palanki, kad po pergyventos karo tragedijos, pagaliau, reikia susiprasti ir vieningai veikti.

Spauda irgi rodė daug entuziazmo: buvo įrodinėjama, kad iš Europos Tarybos, anksčiau ar vėliau, išsivystys Europos parlamentas.

Bet posėdžiams einant, vis labiau ir labiau pradėjo aryškėti, kad Europos Tarybos veikimas yra labai apribotas: nė viena valstybė nebuvo sutikusi Tarybos nutarimus pildyti. Dar posėdžiai nebuvo pasibaigę, kaip kai kurie delegatai pradėjo abejoti tokios organizacijos naudingumu ir reikalavo, kad jai būtų suteikta daugiau galios.

Kitais metais ir vėl susirinko Europos Taryba. Ji jau turėjo delegatų iš penkiolikos valstybių. Prisidėjo ir Vokietija, kuri steigiamajame susirinkime nedalyvavo. Vokiečių delegatas pareiškė: "Mes nematome jokios garantijos taikai, jeigu pas laisvuosius Europos žmones nebus pasiryžimo kaip galima greičiau susijungti".

Tarybos posėdžiai dar nebuvo pasibaigę, kai prasidėjo Korėjos karas. Nors Taryba neprivalėjo karo dalykų diskutuoti, tačiau Churchill pasiūlė sudaryti Europos armiją, kuri galėtų agresorių suvaldyti. Pasiūlymas buvo priimtas.

Tais metais Europos Tarybos svarbiausias atliktas darbas gal buvo Schumano plano priėmimas. Tas planas numatė junginį, kuris galėtų kontroliuoti Europos anglies ir plieno išteklius. Kai Anglija atsisakė Schumano planą remti, tai prancūzų delegatas sarkastiškai pastebėjo: "Jie (anglai) sako mums, kad mes atliktumėme tą juodą darbą, pasiimdami ant savęs visą riziką. Jei tas darbas bus sėkmingas, tai jie ateis ir užims patogias jiems rezervuotas vietas. O jei Europos rūmai susmuks ir užgrius ant mūsų, tai jie dalyvaus mūsų laidotuvėse ir išreikš savo užuojautą".

1951 m. Europos Tarybos asamblėjos posėdžiai praėjo nejaukioje nuotaikoje. Iš pirmininko vietos rezignavo Spaak, kuris susirinkusiems delegatams tarė šiuos karčius žodžius: "Aš priėjau išvadą, kad iš 130 asamblėjos delegatų gal tėra tik 60, kurie tikrai pageidauja jungtinės Europos. Pas mane susidarė įspūdis, kad daugelis mūsų, iš viso, abejingai žiūri į visą reikalą ir nėra įsitikinę, kad jie čia naudingą darbą dirba".

1952 m. Spaak vėl buvo išrinktas Europos Tarybos asamblėjos pirmininku. Bet jau buvo jaučiama, jog Tarybos vaidmuo Europos reikaluose silpnėja. Pirmauti pradėjo Europos anglies ir plieno bendruomenė, kuri ėmė veikti tų metų liepos mėnesį ir kurią sudarė šešios valstybės.

Pereitų metų Europos Tarybos asamblėjos sesijos praėjo diskusijų ir debatų ženkle. Daugiausia buvo kalbama apie sovietų Rusiją, bet nieko konkretaus nebuvo nutarta.

Tai tokia yra trumpa Europos Tarybos susikūrimo ir veikimo istorija. Su ta istorija pravartu susipažinti dabar, kai Strasburge ir vėl susirinko Europos Tarybos asamblėjos delegatai ir pradėjo savo posėdžius. Posėdžiai prasidėjo pirmadienį. Prasidėjo jie be jokio entuziazmo. Minios nebepasitiko atvykstančių delegatų, kurie susirinko lyg į Europos Gynybos Bendruomenės laidotuves. Tiek daug vilčių buvo dėta į tą bendruomenę, kuri visiškai subliuško, kai Prancūzijos parlamentas atsisakė tos bendruomenės patvirtinimą svarstyti.

Jau pirmame Tarybos posėdy vyravo prislėgta nuotaika. Apie Europos gynybos bendruomenę buvo tik užsiminta, ir visas reikalas atidėtas penktadieniui. Tikimasi, kad Anglijos užsienio reikalų ministeris, kuris tariasi ir veda derybas su įvairiomis valstybėmis, iki to laiko suras kokį nors minėtai bendruomenei pakaitalą.

Koks bus tas pakaitalas ir ar jis bus priimtinas Amerikai, paaiškės penktadienį Europos Tarybos asamblėjos posėdy. Paaiškės taip pat ir pačios Europos Tarybos svarumas bei vaidmuo Europos politikoje.

Taip, paaiškės, ar jos tolimesnis gyvavimas, iš viso, yra pateisinamas.

LIETUVOS "KULTŪROS MINISTERIJA" SOVIETINIO SAUGUMO PRIEŽIŪROJE

Guzevičius priklauso nuo Maskvos "specpolitrabotnikų". — Naujos sovietinės įstaigos Lietuvoje: SRS ir NAP. — Plačiu mastu atgaivinama antireliginė propaganda. — Paskelbs "Tautinę Bažnyčią".

LTSR kultūros ministerija yra vadovaujama Guzevičiaus. Guzevičius yra senas bolševikinis saugumietis ir su kultūra tiek turi bendro, kiek priverčiamųjų darbų stovyklos su auklėjimu. Kyla klausimas, ar Guzevičius, patekęs į LTSR kultūros ministeriją, buvo perkeltas į sovietinės kultūros ministerijos kadrus, ar paliko Sovietų saugumo žinioje ir tik laikinai yra komandiruotas lietuvių kultūros naikinimo uždaviniams atlikti. Tam klausimui išaiškinti verta pažvelgti į kelis faktus, paimtus iš šių metų birželio ir liepos mėnesio LTSR vidaus politinio gyvenimo. Faktai tokie:

TSRS (visasąjunginę) kultūros ministeriją valdo tūlas partietis Aleksandrovas. Tad gal Aleksandrovas paskyrė Guzevičių LTSR kultūros ministeriu? Nieko panašaus. Guzevičių paskyrė Ivanas Bolšakovas. O kas gi tas Bolšakovas? Niekas kitas, kaip sovietinio saugumo aukštas pareigūnas, viceministerio rangu paskirtas iš KGB į TSRS kultūros ministeriją. Komunistinėje nomenklatūroje tokios saugumiečių "komandirovkos" yra vadinamos "specpolitrabota".

Taigi tas "specpolitrabotnikas" Bolšakovas ir tvarko visų 16 sąjunginių respublikinių kultūros ministerijų personalinius reikalus. Dabar aišku, kad Guzevičius, perimdamas LTSR kultūros ministeriją, paliko Sovietų saugumo tarnybos žinioje. Jis tarnybiniu atžvilgiu buvo "komandiruotas" į LTSR kultūros ministeriją, o techniško ir personaliniu atžvilgiu paliko KGB žinioje.

Bet tai dar ne viskas. Visasąjunginėje kultūros ministerijoj Maskvoj veikia dar viena įdomi įstaiga: GUPO. Kas yra toji įstaiga? GUPO yra visasąjunginės kultūros ministerijos vyriausioji profesionalinio apmokymo įstaiga. Tos įstaigos vedėjas, Zalenko, yra tokios pat rūšies "kultūrininkas" kaip Bolšakovas ar Guzevičius. Zalenko tarnybiniai priklauso TSRS kultūros ministerijai, o techniškai ir pagal faktinąją priklausomybę generolui Kruglovui, vadinasi MVD. GUPO parenka, patikrina ir apmoko naujus sovietinių "kultūrininkų" kadrus LTSR spaudai, radijui ir kitoms lietuvių sovetinimo įstaigoms ir biurams. Pvz. 1953/54 metais GUPO apmokė ir skyrė darbui 2400 LTSR kultūros ministerijos bibliotekų lektorių, "planuotojų" ir politknygų platintojų. Be to, GUPO apmokė Lietuvoje daugiau kaip 6000 "kultklubų", skaityklų, prelegentų ir technikinių pareigūnų.

Tokiu būdu visas Lietuvos kultūrinis gyvenimas visose savo atšakose yra tvarkomas ir stropiai tikrinamas tiesiog iš Maskvos, tiek KGB (valstybės saugumo komiteto), tiek ir MVD (vidaus reikalų ministerijos) "kultūrininkų".

Guzevičiaus padėtis, galima sakyti, nelengva. Iš vienos pusės Bolšakovas (KGB), iš kitos — Zelenko (MVD). O čia pat, Lietuvoje, yra dar Liaudis ir Gailevičius... Ir suk sau galvą, vargšas Guzevičiau, kuris iš tavo bendradarbių "kultūrininkų" ir "specialistų" yra Bolšakovo, kuris Zelenko žinioje, arba, kuris Liaudžio, kuris Gailevičiaus. Reikia dar paminėti, kad visi tie "specpolitrabotnikai" kas savaitę rašo slaptus raportus, vienas Bolšakovui, kitas Zelenkai, trečias Liaudžiui, ketvirtas Gailevičiui...

Galų gale visi tie "sovsekret" raportai patenka į Maskvą ir ten Serovas su Kruglovu referuoja Malenkovui ir Chruščiovui. Jie raportuoja, kaip išrodo "sovietinis kultūrinimas" Maskvos saugumo akimis. Iš kitos pusės, Maskvos politbiuras gauna ir oficialius TSRS kultūros ministerijon siunčiamus Guzevičiaus raportus. Palyginęs saugumo raportus su kultūros ministerijos pranešimais, politbiuras ir išsprendžia, ar Lietuvos "kultūrinimas" yra vykdomas pagal generalinę liniją, ar yra kokių nors nukrypimų bei klaidų. Nuo to sprendimo priklauso ne tik pakeitimai Lietuvos sovietinimo politikoje, bet ir Guzevičiaus bei kitų sovietinių pareigūnų asmeniška karjera.

Tokie Maskvos politbiuro susirinkimai, kuriuose svarstoma sąjunginių respublikų sovietinio "kultūrinimo" problemos, įvyksta gana reguliariai, kas ketvirtį metų. 1954 metais tų susirinkimų buvo daugiau: vasario pradžioje, gegužės 1—3 d. ir liepos 1—8 d. Tiesa, šiemet ir reikalai buvo "svarbūs": KGB organizacija sąjunginėse respublikose, saugumo ir propagandos kadrų paskyrimai ir antireliginės kampanijos organizavimas.

Ryšium su tuo Lietuvoje įkurta naujų įstaigų ir skyrių. Tarp jų yra SRS sekcija ir NAP skyrius. Abi tos įstaigos priklauso komunistų partijos centro komiteto agitpropo skyriui, bet abiejų darbai yra suderinti ir su LTSR kultūros ministerijos veikla.

SRS sekcija apima "diversinius kapitalistinių krašto radijo reikalus". O NAP skyrius užsiimėja mokslinės ateistinės propagandos reikalais. Abi naujos įstaigos pradėjo Lietuvoje veikti 1954 metų liepos pradžioje (tarp 2—8 d.). Bet liepos mėnuo buvo skirtas vien organizacijai, o taip vadinamas "masinis darbas" turėjo prasidėti rugpiūčio — rugsėjo mėnesiais. Kiek iki šiol yra žinoma, SRS sekcija pakeis dabartinę kovai su užsienio radiofonija taikytą taktiką — ir įves naują, liepos mėnesio pradžioje Maskvoje suplanuotą kovos būdą. Abi naujos įstaigos yra vadovaujamos tiesiai iš Maskvos ck. 1954 m. liepos mėnesio pradžioje gauti tuo reikalu Vilniuje įsakai buvo pasirašyti tūlo Poryvajevo, visasąjunginio ck propagito — sąjunginių respublikų skyriaus vedėjo.

Tiek SRS, tiek ir NAP organizacinis tikslas apima (pagal 1954 liepos mėn. padėtį) LTSR miestus ir rajonus. Tai yra kiekviename mieste ir rajone organizuojamas SRS ir NAP informacinis taškas. Vadinasi, keli šimtai naujų instruktorių ir agentų šį rudenį užplūs Lietuvą. SRS įstaiga Vilniuje, kaip ir jos "taškai" provincijoje, atrodo, imsis grynai agentinio — provokacinio darbo. Reikia laukti, kad ir SRS kadrai nebus lietuviški, bet rusiški.

Tuo tarpu NAP skyrius, kurio tikslas yra ateistinė propaganda, verbuos savo darbams daugiau lietuvių komjaunuolių. Žinoma, instruktoriais bus rusai, Maskvos aukštosios "partmokyklos" ir visuomeninių mokslų akademijos — ateistinių fakultetų — auklėtiniai.

Iš SRS darbų Lietuvoje dar neteko gauti smulkmenų: bet apie NAP skyrių jau žinoma, kad jis ir jo provincijos taškai liepos mėnesį pradėjo rengti "ateistines (bedievybės) sargybas". Jos pasireiškia sekmadieniais, ruošia antitikybinius mitingus ir įrašo į "tamsiabiesių" sąrašus tuos komjaunuolius, kurie lankosi bažnyčiose. Be to, rengiamos kolūkiuose, įmonėse, MHS-se ir miestų gyventojams specialios paskaitos ir diskusiniai susirinkimai. Respublikinė politinių mokslų žinių skleidimo draugija jau iki 1954 m. liepos 15 d. parengė paskaitų įvairiomis temomis, kaip štai: M. Sejmano: "Vatikanas II pasauliniame kare", J. Galanas: "Pamfletai — Vatikano bendradarbiavimas su Hitleriu", Kirjusinas: "Vatikanas — reakcijos tarnas", V. Prokofjevas: "Religija — mokslo priešas", P. Pavelkinas: "Religiniai burtai ir jų žala".

1954 m. liepos mėn. Vilniuje pradėta spausdinti 350,000 egzempliorių vadinamų "skriptų", skirtų minėtos draugijos skyriams rajonuose ir kultūros ministerijos bibliotekoms Lietuvoje. Tarpe jų Lenino "Socializmas ir religija".

Lauktina, kad šiemet rudenį ir žiemą Lietuvoje įsisiūbuos plataus masto ateistinė propaganda, kurios apimtis bus platesnė, negu Stalino laikais.

Tuo pačiu laiku iki šiol Lietuvoje tebeveikianti Romos Katalikų Bažnyčia būsianti oficialiai paskelbta kaip LTSR Tautinė Katalikų Bažnyčia, atsiribojusi nuo Vatikano. Dar tiksliau: vadinamoje III TSRS "bažnyčių ir tikybų konferencija", kuri Maskvoje rengiama artimiausiu metu, oficialiai paskelbsianti LTSR Katalikų Bažnyčios savarankiškumą. Vad. II "bažnyčių konferencija" Maskvoje 1951 m. birželio 24 d. buvo nutarusi, kad III-ji konferencija turi būti sušaukta 1954 metų rudenį arba 1954 metų pavasarį Maskvoje. (Elta).

"Išlaisvinimo" sukaktys

Neseniai bolševikai minėjo Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir kt. miestų "išlaisvinimo" sukaktis. Tačiau visuose tuose mitinguose, bolševikiniuose minėjimuose ir agitaciniuose pranešimuose nieko nebuvo minima nei apie okupantų slapčia nakčia nugriautus ir pašalintus Vilniaus m. Tris Kryžius to paties vardo kalne, būdingą krikščionybės ir sukilimo prieš rusiškąją caro okupaciją simbolį, teikusį miestui krikščionišką charakterį, nei apie uždarytąją Katedrą, nei apie Aušros Vartų likimą, nei apie Gedimino bokštą, kur vietoje mūsų garbingosios trispalvės nūnai plėvesuoja priespaudą simbolizuojanti okupantų vėliava. Bolševikai pavergimą apšaukė "išlaisvinimu", žmonių nuskurdinimą ir ūkio susmukdymą — "išvadavimu iš kapitalistinio jungo", kovotojus dėl lietuviškosios tautinės sąmonės išlaikymo — "pikčiausiais lietuvių tautos priešais buržuaziniais nacionalistais". Tiesa, daug kur pristatyta bolševikinių paminklų, visur pilna "raud. kampelių". Statyba toli gražu neina tuo sparčiu, kaip giriamasi bolševikinės propagandos. Okupantų prislėgta šalis liūdi ir laukia, kad kuo greičiau jai išauštų ir vėl tikroji laisvė. (Elta).

Daug nežinomų faktų apie senųjų laikų lietuviškas knygas sužinosite, jei skaitysite prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų lietuviškų knygų istoriją". Knygos kaina: kietais viršeliais $3.00, minkštais $2.50. Knygą galite įsigyti užsakymus adresuodami šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted, Chicago 8, Ill.

ANDRIUS MIRONAS

CHICAGO - LOS ANGELES

KELIONĖS AUTOMOBILIU ĮSPŪDŽIAI

5. *(Tęsinys)*

Žmona atydžiai apžiūrėjo visus kambario kampus.

— Ką, žiūri, ar gyvačių nėra? — nusijuokiau.

— O ką manai!.. Juk aplink miškas, ir vieta tokia drėgna... — net po patalais žiūrėdama, argumentavo atsargioji mano Onytė.

Nusimaudęs po dušu, nukibildinau prie lovos ir griuvau į ją. Taip minkšta ir vėsu po kaitrios dienos. Dar girdėjau kažką žmoną kalbant ir jutau kaip ji man pataisė pagalvę. Daugiau nieko nebeatsimenu, nes užmigau it užmuštas. Ir ne dyvai — per 13,5 valandų nuvažiavome 555 mylias.

Kelionę tęsiame

Žadintuvas prikėlė mus 4 val. ryto. Mat, iš vakaro nutariau anksčiau keltis, kol dar keliai apytušti, taigi, lengviau bus važiuot.

Lauke dar tamsu. Susiruošti kelionei užtruko mums apie 20 minučių. Dar vakar vakare buvome nusipirkę iš motelio šeimininko ledų mūsų maistui ir gėrimui. Per naktį stambūs ledo gabalai ledaunėje tik truputį aptirpo. Pusryčių nevalgėme, nes nebuvome įpratę taip anksti valgyti. Pasipildžiau benzino, prikeldamas šeimininką, ir kelias minutes prieš 5 val. ryto išjudėjome kelionėn toliau.

Su uždegtomis automobilio šviesomis judėjom tamsoj gana siauru keliu. Leidau protarpiais net iki 70 mylių per val. greičiu, nes mašinų kelyje nedaug. Vieną kitą pralenkėm, vieną kitą sutikome. 66 kelias Missouri valstybėje gana prastas, ypač pietinėje jos dalyje, per kurią dabar teko važiuoti, vietomis net duobėtas. Prie kelio matosi ūkiai ir vienkiemiai.

"Žioplių miestas"

Privažiavome didesnį miestą — Joplin. Mudu su žmona, pagal anglišką ištarimą jį tuoj pakrikštijome lietuviškai "Žioplių miestu". Tai nieko įdomaus neturintis miestukas, kuris mums bus atmintinas tuo, jog jo gatvės labai duobėtos, ypač gatvių sankryžose, su kažkokiais gūbriais. Turėjau mažinti greitį ir atsargiai per tuos gūbrius pervažiuoti, kad mašina per daug nešokinėtų.

Už Joplin miesto greit patenkame į Kansas valstybę, t.y. šioje vietoje mes pervažiavome jos patį pietryčių kamputį. Vingiuotu keliu ir gana tirštai apgyventu patenkame į Oklahoma valstybę. Iš viso per Kansas valstybę teko keliauti vos keliolika mylių.

Kelias Oklahomoje jau daug geresnis, nors ir čia vietomis pasitaiko sunkvežimių išdaužytų duobių grindinyje.

Pasiekiame gana gražų Miami miestelį, už kurio, pavažiavę kelias mylias, pamatėme prie kelio "Roadsidepark". Tai graži poilsiui vieta. Tarp medžių aikštelėse padaryti akmeniniai stalai su tokiais pat suolais, kiek toliau — atmatoms dėžės. Išsiėmę savo maistą, ramiai papusryčiavome, nekreipdami dėmesio į praūžiančias pro šalį mašinas.

Mūsų mašina stovėjo netoli kelio. Aš kažką krapščiausi pasilenkęs. Pravažiuodamas kažkoks vyras staptelėjo prie mūsų. Aš pakilau. Tada jis nudūmė toliau. Jis manęs nebuvo pastebėjęs, o tik mano žmoną, stovinčią prie automobilio iš kelio pusės. Vasarinėmis žemiau kelių kelnaitėmis apsirengusi, ji, matyt, atkreipė mergišiaus dėmesį. Gal, norėdamas ją užkalbinti ir sustojo, manydamas, kad ji viena keliauja, bet pamatęs mane, tuoj turėjo pakeisti savo planus... O gal planavo pavogti mašiną?..

Keliaujame gana nuobodžiomis apylinkėmis. Kelias tik vietomis kyla į kalną ir vėl leidžiasi. Didesnis miestas pakeliui — Tulsa. Tačiau nedaug galėjome čia pasidairyti. Už jo pavažiuojame apie 40 mylių ir mažame miestely, Bristow, pasipildom benziną.

Lekiame gana greit — tarpais greičiau, tarpais kiek lėčiau, priklausant nuo kelio platumo ir gerumo. Vietomis, ypač prie didesnių miestų, pasitaiko "divided highway". Tada braukiame iki 70 mylių greitumu.

Draudimas nuimamas

Per Oklahoma City neteko važiuoti, nes 66 kelias ėjo šio miesto šiauriniais pakraščiais. Tačiau ir tose gatvėse, kuriomis važiavome, buvo gana didelis judėjimas. Teko net ir ilgiau ties signalinėmis šviesomis gatvių sankryžose pastovėti. Miesto gatvės šioje dalyje labai plačios. Matosi daug automobilių pardavimo įstaigų, įvairių mechaniškų dirbtuvių ir gazolino stočių, bet visa tai didesniais tarpais vienas nuo antro.

Niekur nesustodami, užkąsdami ir užsigerdami bevažiuojant, judame toliau. Stebiuosi savo žmona: anksčiau ji bijodavo kai smarkiau leisdavau mašiną, dar prieš išvažiuojant pastačiusi sąlygą, kad nelėkčiau greičiau, kaip 60 m. p. v. O dabar, pažvelgus į spidometrą ir pamačiusi "tik" 60 mylių greitį, sako:

— Ar negalėtum truputį paspausti? Judame kaip vėžiai...

— Aš juk tau pažadėjau važiuoti ne greičiau 60 mylių, — atsakiau.

Ji juokiasi.

— Nuimu tą sąlygą. Tu taip apdairiai važiuoji, kad drąsiai gali spausti 70 mylių, kur yra geresnis kelias.

— O prie kelių nurodytas maksimum greitis 60 mylių... — erzinu aš.

— Vistiek važiuok greičiau...

Tuo būdu man buvo duota visiška laisvė. Greit važiuodamas, visą laiką stebėjau, ar nėra kur arti policijos patrulių...

Netoli Elk City, mažo miestelio, papildome benziną. Taigi, su 12 galionų pravažiuota 220 mylių.

Dar kiek panuobodžiavus, pasiekiame Texas valstybės sieną. Taigi, jau penktoji valstybė privažiuota.

— Texas yra didžiausioji š. Amerikos jungtinė valstybė ploto atžvilgiu, — informuoju žmoną. — Mes važiuosime per jos šiaurinę dalį.

Staiga vaizdas visai kitoks:

(Bus daugiau)

DARBAS IR ATLYGINIMAS LIETUVOS KOLŪKIUOSE

Sovietinės Lietuvos kolūkiuose, kaip ir pramonėje, vyrauja "socialistinė" akordinė sistema, t. y. nustatant atlyginimus imamas pagrindu ne išdirbtas laikas, bet atliktas darbo kiekis. Tik išimtinais atsitikimais, kai akordinis principas sunkiai pritaikomas, darbas vertinamas atsižvelgiant į išdirbtą laiką. Darbo dienai kolūkiuose pasibaigus, išmatuojama kiek hektarų kiekvienas kolūkietis išarė dirvos, nušienavo pievos, nupjovė javų lauko, sugrėbė pievoje šieno, išravėjo daržo, kiek prikabino mėšlo vežimų, pristatė gubų ir t. t. Tada brigadierius įrašo į kolūkiečio "kolektyvinio ūkio nario darbo knygutę" koks darbas ir kiek jo atlikta ir, pagal nustatytas kiekvienai darbo rūšiai normas, apskaito darbadienius, kuriuos taip pat į knygutę įrašo. Darbadienis tuo būdu yra akordinis darbo vienetas ir nėra tolygus darbo dienai. Pagal darbadienius vėliau, metų gale, apskaitomas kolūkiečiams atlyginimas.

Darbo normas, pagal kurias išskaičiuojami darbadieniai, nustato valdžia. Štai, vienas darbadienis užskaitomas už:

0,87 — 1,1 ha suvartyto šiena, arba

0,8 — 1,1 ha sugrėbto šieno, arba 0,8 ha sugrėbto į bazes šieno, arba

2.5 ha pagrėbto iš po vežimo šieno, arba

0,025 ha apsodinto daržo, arba

0,25 ha pasodintų bulvių, arba

300 kg sukastų bulvių, arba

600 sustatytų rugių pėdų, arba

16 vežimų šieno, sukrautų daržinėje, arba

24 vežimų salietros trąšos išbarstymą, arba

6 — 9 vežimus prikabinto mėšlo ir t. t.

Malkų gaminimas, skiedrų gaminimas, fukteliavimas, tvorų tvėrimas ir panašūs darbai, kurie sunkiai duodasi akordiniai apskaičiuojami, užskaitomi prilyginant faktinąją darbo dieną vienam darbadieniui. Tačiau, toli gražu, ne visi ir tokie darbai vienodai vertinami, pavyzdžiui darbo diena, praleista aptarnaujant kuliamąją mašiną, skaitoma tik už pusę darbadienio.

Į metus kolūkietis vidutiniškai išdirba 140 — 160 darbadienių. Tik pasižymėję "spartuoliai" išdirba du šimtus darbadienių ir daugiau. Štai imkime tokį, jau Sovietų garsinamą ir jų propagandoje dažnai minimą, "Julijos Žemaitės" vardo kolūkį prie Stačiūnų: keturių asmenų "spartuolių" šeima, kur tėvas ir sūnus dirba laukininkystės brigadoje, žmona prie veršelių girdymo, o duktė prie kiaulių šėrimo, visi drauge per metus uždirba 900 darbadienių, t. y. vidutiniškai po 225 darbadienius kiekvienas. Dažnai tačiau atsitinka, kad paprastas kolūkietis neuždirba per metus nė 100 darbadienių.

O dabar pažiūrėkime, ką gi tas mūsų "normuotas" kolūkietis už savo visą triūsą gauna. Sovietų akimis, kolūkis yra kooperatyviniais pagrindais susitvarkiusi įmonė, taigi ir kolūkio pajamos teoretiškai turėtų visos atiteikti darbininkams kolūkiečiams. Bet kaip tai atrodo praktikoje? Pirmoje eilėje didelė dalis kolūkio pajamų natūra (grūdais, mėsa ir pan.) ir pinigais eina valstybei kaip duoklė, toliau, pagal metų pradžioje sudarytą su MTS sutartį, išmokama stočiai priklausanti už darbą dalis. Tam tikra kolūkio pajamų dalis eina į taip vadinamą visuomeninį fondą. Paliekama grūdų atsarga sėklai. Ir tik tada, kas lieka, paskirstoma kolūkiečiams.

Kolūkiečiams liekanti kolūkio pajamų dalis skirstoma pagal darbadienius, išeinant iš bendro kolūkyje išdirbto darbadienių skaičiaus, t. y. apskaitoma, kiek už vieną darbadienį išpuola grūdų, pašaro, pinigais ir pan. Taigi, kolūkietis metų gale turi pajamų pareinamai nuo to, kiek jis turi uždirbęs darbadienių. Štai, pvz. Sovietų Lietuvos spaudoje garsinamuose kolūkiuose buvo už darbadienį išmokama:

"Karolio Požėlos" vardo kolūkyje, Dotnuvos raj., — po 1,72 kg grūdų, po 2 kg pašaro, po 118 g. cukraus ir po 1,5 rb. "Stalino" vardo kolūkyje, Jonavos raj., — po 4 kg grūdų ir po 200 rub. "Julijos Žemaitės" vardo kolūkyje prie Stačiūnų, — po 4 kg rugių, 400 g cukraus ir po 3,5 rublio. Pastarasis kolūkis skaitomas bene pavyzdingiausiu ir jame kolūkiečiams išmokami atlyginimai yra ypatingai dideli.

Kad lengviau būtų tuos išmokamus už darbadienį atlyginimus sugretinti, paverskime juos ištisai rubliais, pritaikydami geriausią atvejį, kad kolūkiečiui pavyko visus grūdus, cukrų, pašarą ir kt. parduoti laisvosios rinkos kainomis, o ne valdiškomis kainomis, kurios yra žymiai mažesnės. Laisvoje rinkoje už rugių centnerį kolūkietis gaus 140 — 160 rb., už pašaro centnerį — 70 — 80 rb., už cukraus kg — 10 rb. Pagal tai išeitų, kad už vieną darbadienį kolūkietis gavo: "Karolio Požėlos" vardo kolūkyje — 11 rb.; "Stalino" vardo kolūkyje — 14 rb.; "Julijos Žemaitės" vardo kolūkyje— 19.5 rublių.

Prileidžiant, kad kolūkietis per metus išdirbo 150 darbadienių, kiek eilinis kolūkietis vidutiniškai ir išdirba, jis už savo visų metų darbą kolūkyje, pavertus pinigais ir jo pajamas natūra, gauna nuo 1650 rublių ("Karolio Požėlos" vardo kolūkyje) iki 2925 rublių ("Julijos Žemaitės" vardo kolūkyje. Tai reiškia, kad į mėnesį Sovietų Lietuvoje kolūkietis uždirba nuo 127 iki 244 rublių.

Taigi, sakykim, kad vidutiniškai kolūkietis Sovietų Lietuvoje uždirba į mėnesį 200 rublių. (Dar kartą atkreiptinas dėmesys, kad į tą sumą įeina ne tik jo piniginės, bet ir pajamos natūra, įvertintos aukščiausiomis kainomis.) Ką gi jis gali už tuos 200 rb. į mėnesį nusipirkti? O gi jis gali nusipirkti po 4 kg duonos arba po 0,5 kg mėsos į dieną, arba, jei jis galėtų gyventi visiškai nevalgydamas, tai už pustrečio mėnesio pajamas jis galėtų nusipirkti vieną porą pusbačių, arba už visų metų pajamas jis galėtų nusipirkti gerą vyrišką kostiumą.

Nepriklausomoj Lietuvoj pastaraisiais metais samdinys gaudavo apart pilno išlaikymo, kuris buvo daug kartų geresnis kaip dabar kolūkietis gali turėti, skirdamas visą savo uždarbį vien tik maistui, dar vidutiniškai 360 litų į metus arba 30 litų į mėnesį algos, už kurią jis galėjo, sočiai pas šeimininką pavalgęs, kas mėnesį dar nusipirkti: 10 ančių arba 2 poras pusbačių, arba į metus 4 kostiumus.

"Tiesa" gi rašo: "Dėka Tarybų valdžios kolūkinės santvarkos darbo valstietis amžiams išsivadavo iš vargo ir priespaudos . . ."

2,5 bilijonų dolerių taupymo bendrovėse

Illinois taupymo bendrovių lyga jau gyvuoja 75 metus.

Ši savaitė yra Taupymo ir Skolinimo Savaitė. Ją paskelbė Illinois gubernatorius ir Chicagos meras.

Illinois valstybėje 1,5 milijonų gyventojų taupymo bendrovėse yra padėję 2,5 milijonų dolerių. Be to, taupymo bendrovės 10 milijonų dolerių išmokėjo dividendais.

Lietuviškos taupymo — skolinimo bendrdovės kviečia jus naudotis jų patarnavimais. Kiekvieno asmens indėlis yra apdraustas iki 10 tūkstančių dolerių.

Lietuviškų bendrovių adresus rasite kiekviename "Naujienų" numeryje.

Minės Adomą Mickevičių

Prof. Studnicki mus prašo pranešti, kad, 100m. sukakties proga Chicagoje ruošiama akademija pagerbti poetui Adomui Mickevičiui.

Ruošėjų komitetui vadovaująs prof. Waclaw Jednicki (Iš Californijos). Akademija būsianti ruošiama visų tautų vardu ir neturėsianti politinio atspalvio. Ji bus spalio 19 d. 7:30 v. v. Forum Narodowi patalpose, 2018 W. Dickins, Chicagoje.

Po akademijos, kuri būsianti pravesta anglų kalba, būsiančios čia pat diskusijos, kaip geriau pagerbti A. Mickevičių. Čia būsią galima atskirų tautų atstovams kalbėti savo kalba, o jų žodžiai būsią verčiami angliškai (jei tos tautos atstovas atsivesiąs vertėją). Prof. Studnicki kvietė atvykti ir lietuvius.

— Ar jau aukojai šio vajaus metu tremtiniams gelbėti?

TORONTO VARPO CHORO 2 KONCERTAI
dir. muz. Stasys Gailevičius
ŠEŠTADIENĮ SPALIO 2 DIENĄ 7:30 VALANDĄ VAKARO
SEKMADIENĮ SPALIO 3 DIENĄ 3:30 VALANDĄ PO PIETŲ

Lietuviška Apdraudų Agentūra
• GYVYBĖS • LIGONINĖS • BALDŲ • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ IR VISOS KITOS APDRAUDOS.
Draudžiu pavienius asmenis ir biznio įstaigas. Draudžiu ir perdraudžiu visose draudimo bendrovėse. Finansuoju.
Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite.
JONAS KIRVAITIS
generalinis apdraudų brokeris
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Tel.: WA 5-5671, rez. VI 7-4451.
Darbo valandos: kasdien 9:30-4:00; be to, pirm. ir ketv. 6-9 vakarais.
Klijentų patogumui visas 24 valandas veikia telefoninis automatas.

DIDŽIAUSIAS VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PASIRINKIMAS!
Laiku užsakėme ir jau gavome nepaprastai didelius kiekius naujausios mados vasarinių vyriškų drabužių.
Turime drabužių puikiausios medžiagos, įvairiausių spalvų, visokių išmierų ir vėliausių madų. Pas mus galite gauti eilučių, paltų, lietsargių, skrybėlių, batų, kojinių, marškinių, kelnių ir kitų reikmenų.
KALBAME LIETUVIŠKAI.
Kas negali visko iš karto užmokėt, duodame išmokėjimams.
Pirma negu pirksite vasarinius drabužius, užeikite pas mus, pasižiūrėkite ir pasiteiraukite.

H. SEIGAN
4622 So. Ashland Ave. Tel.: YArds 7-1272
CHICAGO 9, ILLINOIS
Krautuvė atdara kasdien. Sekmad. nuo 10 val. ryto iki 2 val. po pietų.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS REKORDAS...
• Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
• Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, ir savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutaupytą dolerį.
• Aukštus dividendus išmokėjo visada be perstojimo.
• Partrauksim jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
SAVINGS INSURED UP TO $10,000
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Road, Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.
Tel.: VIrginia 7-7747
ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryto iki 5 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 valandos ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

C. L. D. D.
Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M.
Šeštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų.
Šeštadienį 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso tel.: PRospect 8-2434
Dr. Teofilė Jurkūnas
DANTŲ GYDYTOJA
(Dentist)
2801 WEST 63rd STREET
Val.: 9-12, 3-5 ir 6:30-9. Šeštad. 9-1 išskyrus sekmadienius.

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus:
nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vak. Šeštad. 10-12 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad 6—8:30 Trečiadieniais tik susitarus

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
Rezid.: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. Z. RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2435 WEST 69th STREET
Telefonas: REpublic 7-2290
VAL.: Šiokiadieniais, išskyrus pirm., nuo 10 val. iki 12 val. ryto ir nuo 5 val. iki 8 val. vak. Pirmad. tik nuo 5 iki 8 vak. Šešt. nuo 10 iki 12 ryto.

Tel. offiso CLiffside 4-2896
Res. LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kampas 47 & Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p.
šešt. 2-6 v. p. p. išskyrus sekmadienius

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv
Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt
Tel.: PRospect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 6-8:30, antrad. ir ketv. 1-3
šeštadienį 11-1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šešt. 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šeštad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Telef.: ofiso PRospect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA-CHIRURGĖ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Orthopedas - Protezistas
P. ŠILEIKIS
Kaulų fraktūroms įtvarai, Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amput kojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t.t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA,
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

Prie "Naujienų" kai priprasi—darbą, žinią, —viska rasi.

KITATAUČIAI GYDYTOJAI
DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro

AKIŲ GYDYTOJAI
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras
MICHEL

Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Ekzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimai daroma su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta.
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

Geriausiai atliekamas darbas
Pilni "Sheet Metal" darbai
Air-conditioning — Užlaikymas
Commercial — Industrial
Residential.
Jokio įsipareigojimo.
Skambinkite nemokamiems apskaičiavimams.
REEDER SHEET METAL
4518 West 63rd Street
POrtsmouth 7-9160

REUMATIZMAS
Gydytojų ir ligoninių ilgus metus tyrinėta ir dabar rekomenduojama naujoji žalia AMERPOL tablėtė skubiai Jums sumažins skausmus. Artriti ir reumatizmą turintieji pajus lengvatą sutinusiuose ir paraudusiuose kojų, kelių, pirštų bei nugaros sąnariuose bei raumenyse. Nors Jus skausmai ir ilgai kankino, ši naujai pagamintoji AMERPOL sumažins Jums skausmus. Tik $3.50 už 100 tablečių. Jas galit gauti savo vaistinėj arba besikreipiant į AMERPOL, 957 No. Ashland, Chicago 22, Ill.

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų. isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.
ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Pirkite JAV taupymo bonus.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Autoritetingo plėšiko valdžioje

Plėšikas atėjo į vieną vidurmiesčio restoraną, geros biznio įstaigos pareigūno manieromis jame ištaigingai pasivalgė ir, sukomandojęs tarnautoją, išnešė $5,000.

Banditas užėjo vakare į restoraną 26 W. Madison, išgėrė martini, surietė steiką, o paskui padavėjai pasakė, kad jis norįs pasikalbėti su vedėju.

Kai atėjo biznio vedėjo pavaduotojas, 29 m. Fr. Hanks, banditas pasakė: "Aš išpyliau savo gėrimą į švarko atkampį, žiūrėk", ir parodė prie diržo pasietą revolverį. "Laikykis ramiai", sukomandojo papuotavęs banditas, "aš jau esu tai daręs seniau".

Jis "pakvietė" pavaduotoją prisėsti, gal jis norėsiąs su juo išgerti kavos. Hanks atsakė, kad jis panašios nuotaikos neturįs. Tada banditas "paprašė", kad Hanks nuvestų jį į raštinę viršuje ir sukomandojo: "Atidaryk seifą, bet jei yra ten revolveris, neliesk. Aš jau taip toli nuėjau, kad galiu eiti iki galo".

Hanks atidarė seifą, o banditas susikrovė popierinius pinigus į iš savo kišenės išsitrauktą popierinį maišelį. Toliau banditas įsakė, kad Hanks eitų su juo, elgtųsi visai natūraliai ir jį palydėtų pro duris. Banditas dar sumokėjo prie kasos už valgį ir $1 išmetė arbatpinigių patarnautojams. Paskui Hanks palydėjo banditą į Dearborn požeminio traukinio stotį, kur banditas įsakė jam sėsti į vagoną ir vykti pietų kryptimi.

Hanks pavažiavo vieną stotį, išlipo ir apie "malonųjį" svečią pranešė policijai.

Ir "dacol".

Kritikuoja JAV užsienio politiką

W. T. Evjue, "Capital Times" (Madison, Wis.) leidėjas, kalbėjo vietos Rotary klubo susirinkime ir griežtai kritikavo Amerikos užsienio politiką.

Komunizmas daug kur plečiąsis, nes jis pasiremiąs plačiosios visuomenės vargu, badu ir priespauda. Esą, visa bėda ta, kad komunizmas, ištraukęs žmones iš vienos diktatūros, pajungiąs kitai diktatūrai.

Tuo tarpu Amerika stengiantis palaikyti ne plačiųjų masių norus, troškimus, bet palaikanti caristinius generolus, tironus, išnaudojančius savo pačių žmones. Dėl to JAV užsienio politika nesėkminga. JAV galėtų dabar vaidinti didelį vaidmenį, jei jos stotų ne atgyvenusių valdovų, bet plačiosios visuomenės, prispaustų ir badaujančių žmonių pusėje.

Firmos santykis su gengsteriais

Tyrinėjimai rodo, kad Taylor & Co., gemblerius aprūpinanti firma Ciceroje, turinti ryšių su padugnėmis.

Firmos santykiai su Caponės gauja jau esą seniai nustatyti. Pastaruoju laiku buvo nustatyta, kad du tos firmos pareigūnai yra žinomos padugnių pasaulio figūros: J. Moore ir Aiuppa.

Policija sako, kad Moore yra Maddox, kurio vardas siejamas su garsiomis gengsterių skerdynėmis 1929 metais šv. Valentino dieną, kada viename N. Clark gatvės garaže buvo išrikiuoti 7 prohibicijos laikų gengsteriai ir sušaudyti.

$90 investacija atnešė $735,434

Senato komisijoje, kuri čia tyrinėja namų federalinės statybos apgaules ir pasipelnymus, paaiškėjo, kokių pelnų šioje srityje žmonių turėta. Vienas atvejas rodo, jog 90 dolerių investacija yra atnešusi jos savininkui $735,434.

Sen. Capehart, kuris tuos dalykus čia tyrinėja, pasakė: "Well, tai yra mažiausias investavimas, kurį mums teko matyti".

Kartu šiame tyrinėjime sen. Capehart pareiškė, jog respublikonų skundas, kad esąs statybininkų biznyje kaip susikompromitavęs senatoriaus Douglas rinkiminės kampanijos rėmėjas Ferd Kramer ir pats demokratų senatorius Douglas, nėsąs pagrįstas.

Menkos mokyklos

18 mėnesių tyrinėjusi Chicagos viešąsias mokyklas, pirmą kartą įsteigta tėvų ir mokytojų komisija paruošė platų ir smulkmenišką pranešimą.

Iš jo matyti, kad 27% pradinių mokyklų Chicagoje yra perpildytos; 147 mokyklų namai pasenę; 148 mokyklos neturi vaikams žaidimo aikštelių; 934 klasėse mokytojauja mokytojų pakaitai. Iš 383 patikrintų mokyklų 368 reikalauja taisymo, kartais tokių dalykų, kaip stogo, grindų ar laiptų. 20% mokyklų per 7 metus ar ilgiau nėra viduje dažytos. 28% mokyklų nustatytas gaisro pavojus. Kai kur mokiniai mokosi koridoriuose ir prausyklose.

Tėvų ir mokytojų sąjungos pirmininkas Berner sako, jog Chicagai reikią kasmet bent po 25 milijonus dolerių, kad galima būtų palaikyti tinkamus mokyklos pastatus.

99 bed hospital in beautiful location in West Virginia has attractive vacancies for

REGISTERED GRADUATE NURSES

for General Duty.

- GOOD WORKING CONDITIONS
- PLEASANT ASSOCIATES
- MEMBER J. C. A. H.

Excellent opportunity for qualified persons. Applicants must be graduates of accredited nursing schools and eligible for license in West Virginia.
Contact:
L. WADE COBERLY — PALMER HOUSE — CHICAGO
or write details of experience to:
ADMINISTRATOR,
812 GORMAN AVE., ELKINS, W. VIRGINIA

TAUPYKITE

Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS - - - - - - $46,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - $3,700,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 p. p. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE Co

4181-83 ARCHER AVE.
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, geryjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

Pabaltijo tautų vienybės niekas nesugriaus

Praėjusį antradienį La Salle viešbuty buvo kukliai paminėta trijų Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos — sąjungos, kuri buvo pasirašyta 1934 m. rugsėjo 12 d., sukaktis. Vakarienėje dalyvavo apie 20 asmenų, jų tarpe Lietuvos konsulas Chicagoje Dr. P. Daužvardis su ponia, kongresmanas Edgar A. Jonas, Pabaltijo komiteto pirmininkas Eduard D. Gallen su ponia, lietuvių, latvių ir estų komitetų atstovai ir spaudos darbuotojai.

Konsulo Dr. P.Daužvardžio kalba

Prisimindamas prieš 20 metų sudarytą Pabaltijo valstybių antantę, konsulas Dr. P. Daužvardis iškėlė jos reikšmę tarptautinėje plotmėje, pažymėdamas, kad šiandien populiarus "Pabaltijo valstybių" vardas tarptautiniame leksikone susidarė tik po tos sutarties pasirašymo. Vienas pagrindinių Sovietų Sąjungos kaltinimų Lietuvai, Latvijai ir Estijai buvo tas, kad šių valstybių sudaryta sąjunga esanti nukreipta prieš TSRS.

Nepriklausomybės laikais glaudžiai bendradarbiavo tų valstybių vyriausybės ir užsieny veikią atstovai. Iki šiol antantė nėra panaikinta, nes nei viena Pabaltijo valstybių pagal sutarties reikalavimus nepareiškė noro iš jos išstoti. Jos dvasia turi būti tęsiama ir ugdoma. Specifinės sąlygos reikalauja, kad emigracijoje gyveną lietuviai, latviai ir estai palaikytų glaudų bendradarbiavimą ir sutartinai siektų savo tautų išlaisvinimo.

Savo įdomią ir sklandžią kalbą konsulas baigė pareiškimu, kad prieš 20 metų gimusios Pabaltijo tautų vienybės niekas nepajėgs sugriauti. Ji klestės ir toliau, siekdama laisvės ir nepriklausomybės Baltijos jūros pakrantėms.

Kongresmano E. A. Jonas žodis

Kongresmanas E. A. Jonas iškėlė pabaltiečių didvyriškas pastangas siekti laisvės ir jų dinamišką pažangą nepriklausomybės laikotarpy. Jo žodžiais, Pabaltijo tautos savo trumpame nepriklausomybės laikotarpy įrodė, kokia neišsemiama energija glūdi jų žmonėse. Pasiekti milžiniški laimėjimai visose srityse, pradedant ekonomine ir baigiant kultūrine. Su Pabaltijo valstybių žlugimu pasibaigė ir tų tautų klestėjimas.

Liesdamas dabartinę politinę padėtį, kongresmanas pareiškė netikįs, kad dvi priešingos filosofijos, kurių viena rikiuoja komunistinį, o kita laisvąjį pasaulius, galėtų visą laiką egzistuoti viena šalia kitos. Pasikeitimai turėsią įvykti ir išspręsti šiandieninio pasaulio dvigubumą, nors jis nežinąs nei kada, nei kaip tie pasikeitimai įvyksią. Jis žinąs tik viena, kad JAV neprivalančios žaisti su Sovietų Sąjunga.

Kongresmanas sakė didžiuojąsis pabaltiečių įnašu į Amerikos gyvenimą. Jie savo darbu stipriną JAV galybę. Pats kongresmanas pasijuntąs geresnis JAV pilietis, bendraudamas su pabaltiečiais.

Rezoliucijų komitetas

Buvo sudarytas rezoliucijų komitetas, į kurį įeina lietuvis teis. Algirdas Aglinskas, latvis Jacob Kalniņš ir estas Judo Jurima. Pabaltijo valstybių antantės sukakties proga šis komitetas paruoš rezoliucijas, kurios bus pasiųstos prezidentui Eisenhoweriui ir kitoms politinėms įstaigoms.

Minėjimas buvo paįvairintas dviem latviškom dainelėm, kurias atliko latvių solistė Martha Cakars, akompanuojant poniai D. E. Gallen.

Vakarienei vadovavo ir kalbėtojus pristatinėjo Eduard D. Gallen. *N.*

Sugavo vagį

Vienuose dideliuose namuose, kurie yra Emerald pietų gatvėj, jau kuris laikas, kaip gyventojams iš šaldytuvų dingdavo maistas ir buvo įsilaužimų į kambarius. Gyventojai šioje vagystėje įtarė vieną buvusį gyventoją. Buvo pranešta policijai, ir pasirodė, kad policija to asmens seniai ieško už taksi pavogimą.

Prie namų kuriam laikui policija pastatė seklius, bet ir tas nepagelbėjo. Pradėjo patys gyventojai sekti. Ir štai šiomis dienomis tą įtartiną asmenį vėl pastebėjo bandant apiplėšti. Gyventojai namą apstatė sargybomis ir iškvietė policiją, kuri atvykusi rado vagį pasislėpusį ant garažo stogo. Policija jį suėmė ir nugabeno valdinės duonos pavalgyti. I.

Naujas Plokštelių albumas — 8 dainos, duetai, įdainuoti p. Motekaitienės ir Kalvaitytės, vertas kiekvienam muzikos mylėtojui įsigyti. Kaina — $6.00. Su prisiuntimu į Kanadą $7.00. Gaunami:
JOS. F. BUDRIK, INC.
Rakandų, televizijos ir Jewelry
3241 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Kongr. Kerstenas televizijoje

Šeštadienį, rugsėjo 18 d., nuo 8:00—8:30 vak., iš WGN-TV stoties (Channel 9), bus perduota programa, kurioje dalyvaus žinomasis kongresmanas iš Milwaukee, Wis., Charles J. Kersten. Programa pavadinta "Congressman Kersten Forum".

Vienas iš aktyviausių kovotojų JAV Kongrese su tarptautiniu komunizmu ir nuoširdus pavergtųjų tautų draugas, kongr. Kerstenas neseniai grįžo iš Europos, kur jo vadovaujamas komitetas Komunistų Agresijai Tirti atliko visą eilę liudininkų apklausinėjimų.

L. Barčaitės atsisveikinimo spektaklis

"Stiklinis žvėrynas" paskutinį kartą

Rugsėjo 26 d. Kelly High School auditorijoje paskutinį kartą statomas Tennessee Williams "Stiklinis žvėrynas".

"Stiklinis žvėrynas" praėjo su dideliu pasisekimu ir mūsų kritikos buvo labai palankiai sutiktas. Be jokių abejonių, tai buvo vienas iš pačių geriausių lietuviškų spektaklių Chicagoje.

Šis paskutinis "Stiklinio žvėryno" spektaklis kartu yra ir Lilijos Barčaitės atsisveikinimas su mūsų lietuviškojo teatro mylėtojais Chicagoje. Lilija Barčaitę mes puikiai atsimename iš "Tėvo", "Antigonos" ir "Stiklinio žvėryno", kuriame ji sukūrė neužmirštamą senosios Wingfield vaidmenį. Chicagos lietuvių teatrui Barčaitės netekimas yra didelis nuostolis. Kaip žinome, Lilija Barčaitė išvyksta Californijon.

Paskutiniam "Stiklinio žvėryno" spektaklyje vaidins premjeros sąstatas: Lilija Barčaitė, Irena Nivinskaitė, Algimantas Dikinis ir Alfas Brinka. Režisuoja Vytautas Valiukas.

Navickienė svečiuojasi Chicagoje

Ona Navickienė, apie 40 metų gyvenusi Chicagoje, bet pastaruoju metu nuolat gyvenanti Floridoje, Miami Beach, 1777 Meridian Avenue, Chicagoje praleido gana ilgas vakacijas.

Ji apsigyveno pas savo dukterį Stefaniją Jakus, gyvenančią Melrose Parke, 100 Broadway. Josios duktė moko vaikus groti piano. Šią vasarą ji buvo suruošusi rečitalį, kur mokiniai parodė padarytą pažangą. Ji, kaip mokytoja, turi gerą vardą. Pradėjo mokyti vaikus, bet dabar turi kelis ir suaugusius, kuriuos mokina.

Be to, prieš tris mėnesius Stefanija susilaukė sūnelio, kurį pavadino Lawrence. Dabar ji turi du, vieną 23 mėnesių ir antrąjį 3.

Ona Navickienė labai patenkinta savo dukterim, žentu ir anūkais, bet ji jau galvoja apie kelionę į Floridą, kur turi dukrą Onytę, dalyvaujančią lietuvių parengimuose. Ji yra aktyvi Baltic Trio narė, dažnai pasirodanti televizijoje ir radijo.

—Korespondentas

Jei turi parduoti ūkį — į "Naujienas" tuoj užsuki. O jei laiko neturėsi — Telefonu pakalbėsi.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

CRESCENT INDUSTRIES
NEEDS IMMEDIATELY
WIRERS and SOLDERERS
MUST BE EXPERIENCED

7:00 a. m. to 4:00 p. m. shift.

Excellent surroundings and working conditions including free insurance. Company cafeteria and many liberal employee benefits.

Ask for Jackie Corff — RO 3-6464
5900 TOUHY AVENUE

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

REIKALINGA moteris bendram namų ruošos darbui. Skambinti po 6 val. vakare CHesapeake 3-4594.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
WAlbrook 5-5699 (vak).

3 BUTŲ mūro namas ir maisto krautuvė. Galima įrengti dar vieną 4 kmb. butą. 2 auto. garažas. Kaina $13,500.

3 aukštų mūro namas 3 butų, 2 po 6 ir vienas 5 kambarių. Užpakalyje mūrinis katedžius 4 kamb. ir 1 automobilio garažas. Geros pajamos. $17,900.

Prie Archer Ave. pietuose parduodamas nuo 10 iki 13 akrų žemės sklypas su 2 ūkio trobesiais. Yra 100 vynuogių medelių. Tinka ūkiui arba namų statybai. Viena mylia nuo maudyklių.

P. STANKOVIČIUS
REAL ESTATE IR INSURANCE BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 SO. HALSTED ST.
Phone DAnube 6-2793
Namų YArds 7-6818
Ofisas atdaras 9—12 ir 4—7.

1) BRIGHTON PARKE parduodami du mūriniai namai po 2 aukštus, atskirose vietose. Viename 2 butai po 5 kamb., o kitame po 4 kamb. Be to abiejų namų rūsiuose yra dar po vieną butą. Taipgi turime nebrangių medinių namų.
2) BRIDGEPORTE, arti Halsted ir 35th St. mūrinis namas, 6 butai po 4 kambarius. Vonios. Pajamos arti $250 mėn. Kaina nebrangi. Savininkas duos morgičius.
3) HALSTED IR 18th ST. apylinkėje, labai geroje biznio vietoje, pigus gražus medinis namas. Taverna ir 5 kamb. Viršuje 10 švarių kambarių, 3 furnišiuoti. Pajamos $350 mėn.
4) GROSERNĖ ir 2 butų namas. Karštas vanduo. Gazu šildomas. Iš krautuvės garantuota gryno pelno savaitei $180. Savininkas dėl nesveikatos pigiai parduoda. Duos morgičius.
SHULMISTRAS REALTY CO.
4004 S. Archer Ave. LAfayette 3-6300

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHesapeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

SUN PARLOR STILIAUS NAMAS
3-6 ir 1-2 kamb. beismonte. Garu šildomas ir automatinis vandens šildymas; mūrinis garažas. Pajamų $210 per mėnesį plus savininkui 6 kambarių apartmentas. Morgičius mokamas $150 per mėnesį, įskaitant paskolą, nuošimtį ir taksus. Lotas 30x125 pėdų. Kaina $22,500. 3716 W. Polk St.

2 AUKŠTŲ apartmentinis namas pardavimui, W. 61st Place, tarp Homan ir St. Louis. Sklypas 67x125. Automatinis alyva šildymas. Čerpių maudynės, kabinetinės virtuvės. Alumininiai žieminiai langai. Daug kitų pagerinimų. Geros pajamos. Šaukite:
REpublic 7-4487

CICERO — 7 KAMB. REZIDENCIJA Arti 26-tos ir Austin. Autom. alyva šildymas, 37 pėdų lotas. Paaukos už $12,800—bargenas. Svoboda, 3739 W. 26th Street. LAwndale 1-7038.

SAVININKAS parduoda 8 butų kampinį namą. Netoli 32nd ir Wallace. Šaukite savininką CAlumet 5-2672.

PARDUODAMA PAJAMŲ NUOSAVYBĖ
6 raštinių (medikams) namas, 5 kambarių deluxe butas viršuj. 3 metų senumo. $58,000.
5208 WEST 95th STREET
Oak Lawn, Illinois

PARDUODA SAVININKAS
1518 So. Kostner Ave. 4, 5 ir 5, priedo 2 kambariai pastogėje. Gazu šildymas dar tvarkomas. Skalbykla, gražus namas. Visi gražūs, šviesūs kambariai. Sklypas 42x125. $14,500.
NEvada 2-3907

LYONS — PAJAMŲ REZIDENCIJA, 5-3-2 kamb. Furnasu šildoma, stokeris. $130 pajamų plus $50 butas; 3 karų garažas. 50 pėdų lotas. Taksai tik $80. Kaina $17,900. Svoboda, 6013 Cermak Road. BIshop 2-2162.

NETOLI 105th IR PULASKI
4 kambarių medinis namas. Didelė pastogė, po visu namu beismontas; alyva šildomas. 40x125 pėdų sklypas, 1 karo garažas. 2 blokai nuo mokyklos. Kaina $10,900.
PRescott 9-0872

MODERNUS 11 APARTMENTŲ
Marquette Manor
3 po 5, 6 po 4 ir 2 po 3 kamb.
Geros pajamos. Kaina $73,500.
HEmlock 4-8300

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

FARMOS — 40 IKI 300 AKRŲ
Su arba be inventoriaus. Rašykite dėl žinių ar susitarimo. MANAWA SALES CO., Manawa, Wis. Tel. 118.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

MARQUETTE Parke išnuomojamas atskiru įėjimu didelis kambarys, be baldų. Atskiras virimas, toiletas, dušas. Yra garažas. Pageidaujama vedusiųjų pora. REpublic 7-6259.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA batų taisymo dirbtuvė. Geras biznis. Apleidžiam miestą. Turime parduoti. POrtsmouth 7-7938.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį —
J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave.
GRovehill 6-4177

Nori Nebrangiai Nusipirkti Gerą Automobilį?

DIDŽIAUSIA AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ. — GERAS PATARNAVIMAS • TEISINGI NEMOKAMI PATARIMAI. LENGVOS IŠMOKĖJIMO SĄLYGOS

NAUJAS 1954 CHRYSLER — $2485.00 • PLYMOUTH — $1595.00
300 VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ, NUO $25.00 IR AUKŠČIAU

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

"U WILL LIKE US"
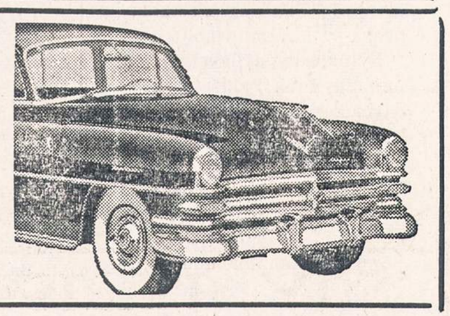
4030 ARCHER AVENUE — Telefonas: VIrginia 7-1515